

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdala in tiska Casopisno podjetje Slovenski poročevalec - Direktor Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik Sergej Vošnjak. - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1-11, telefon 3-522 do 23-526. - Oglasi: oddelek Ljubljana, Titova cesta 1, telefon 21-896. Za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832. - Poštne predalec št. 29. - Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana stev. 600-704/1-367. - Mesečna naročnina 230 din.

Ogrožanje miru

Vest o sklepu ameriške vlade in izkrcanju ameriških čet v Libanonu je hudo vznemirila svetovno javnost. Celo tisti, ki skušajo na ta ali oni način opravičevati ameriško akcijo, ne morejo mimo priznati, da so posledice te akcije lahko usodne za ves svet, če v zadnjem trenutku ne zmaga razsodnost.

Popolnoma očividno je, da so vsi izgovori, ki jih je v opravičilo te akcije naredel predsednik ZDA, neutemeljeni, zlasti še, ker so v tem vprašanju je posredovalec OZN. V poročilu, ki ga je na os. tri opazovalni opazovalcev OZN predložil generalni sekretar Hammarškjöld, je določeno: »vedno, da v libanonskem primeru ni šlo za tuje vmešavanje. Poleg tega so zadnja poročila iz te države, pred ameriško intervencijo, kazala, da se položaj umirja in da je pričakovana mirna rešitev spora. Ljudje, ki so se v Libanonu borili proti Chamounovemu režimu, so ostali le-to, da tisti, ki ne uživajo več zaupanja svojega naroda prepustijo oblast tistim, ki tako zaupanje užijajo. Ni bilo torej v nevarnosti niti neodvisnost niti suverenost Libanona, v nevarnosti je bil le monopoli na oblasti, ki so si ga prijavili Chamoun in ljudje okrog njega. Spor je bil izrazito blokorske narave.«

Iz Eisenhowerjevega sporočila o ameriški intervenciji v Libanonu je jasno razvidno, kakšni so bili dejanski vzroki te akcije: »S prisotnostjo ameriških čet opogumiti libanonsko vlado pri obrambi libanonske suverenosti in neodvisnosti, ki naj bi bila ogrožena z resnim razvojem dogodkov, do katerih je prišlo v Bagdadu, kjer je bila nasilno vržena vlada.« »pokazati zainteresiranost ZDA za neodvisnost in nedotakljivost Libanona. Ki je po našem mnenju, sviljenjskega pomena za ameriške nacionalne interese in svetovni mir.« Teh nekaj citatov o ameriškega sporočila pove vse. V nevarnosti so bili režimi, na katere se je naslanjala blokorska politika in zaradi interesov te blokorske politike naj bi tekla

kri ljudi, ki žive na strateško in gospodarsko pomembnem področju.

Sveška kriza vred dvema letoma je jasno pokazala, da tudi s silo ni mogoče zavreti nujnega zgodovinskega razvoja in zatreti želje bivših kolonialnih narodov po neodvisnosti. S sporazumom, ki je bil pred dnevni podpisani v Zenevi med predstavniki ZAR in delničarjev bivše Sveške družbe, pa se je izkazalo, da je tudi takomnomenane ekonomske interese mogoče urediti na miren način.

Zakaj omenjamo ekonomske interese? Zato, ker je v primeru intervencije v Libanonu očitno šlo tudi za ekonomsko zainteresiranost Zahoda, čeprav morda manj v Libanonu kot v Iraku. Jasno je namreč, da ameriška akcija v Libanonu ni bila naperjena samo proti libanonskim upornikom, temveč predstavlja posredno grožnjo vsemu arabskemu svetu. Prav gotovo namreč ni slučaj, da so Američani prihiteli na pomoč Chamounu v trenutku, ko so v Iraku z državnim udarom vrgli osvojen režim Nuri Saída. Če so pomagali Chamounu, bi enako lahko pomagali tudi jordanskemu kralju Husajmu, da bi kot namestnik kralja Arabske unije Fejsala, »naredil red« v Iraku. To na bi imelo lahko strahotne posledice.

Oči vsega sveta so sedaj uprte v OZN, ki je že nekajkrat zaustavila roko tistih, ki so zaradi svojih lastnih, blokorskih interesov hoteli svet pahniti v novo svetovno vojno. Vsi miroljubni narodi sveta pričakujejo, da bo v tem nevarnem trenutku prevladal razum ter da se bodo tiste, ki so pripeljali svet na rob vojne, ustavili, preden bo prepozna.

Samo Organizacija združenih narodov je poklicana, da odloči o sporu, kakršen je nastal v Libanonu. Na to opozarja v svojem sporočilu tudi naša vlada, ki se je vedno zavzemala za miroljubno reševanje mednarodnih sporov in nenehno poudarjala pomembnost in vlogo OZN.

Položaj v Libanonu

Opozicijski prvak libanonskih upornikov Salem je izdal ukaz, naj uporniki prekinijo ogenj — Kako Eisenhower opravičuje intervencijo — Pacifiška flota ZDA pripravljena za »razširjenje operacij«

BEJRUT, 16. julija (Reuter). Opozicijski prvak in voditelj libanonskih upornikov Saeb Salem je sporočil, da je izdal, naj uporniki prekinijo ogenj. S tem ukazom je upornikom prepovedano streljati na vojake libanonske armade. Skupina libanonskih poslancev si prizadeva, da bi sklicali izredno sejo parlamenta, na kateri bi proučili izkrcanje ameriških čet na libanonsko ozemlje. Predsednik skupščine Oserian je poslal generalnemu sekretarju OZN Hammarškjöldu brzojavko, s katero je obsodil ameriško vojaško intervencijo v Libanonu.

Ameriško vojaško ministrstvo je sporočilo, da se je danes ob 5.30 po Greenwichu začela druga etapa izkrcavanja oddelkov ameriške mornariške pehote. Vsega se je doslej izkrcalo na libanonski obali 3600 pripadnikov ameriške mornariške pehote. Ameriške čete so se izkrcale s štirih ladij, nove ameriške enote pa so pripravljene v bližini. V ameriskem sporočilu je rečeno, da je v bližini Bejruta še šest ladij ameriške VI. flote. Predsednik ZDA Eisenhower je sinoči poslal posebno sporočilo Kongresu, v katerem je izjavil, da bodo število ameriških čet v Libanonu še povečali, če bo to potrebno. V sporočilu je rečeno, da bi imel lahko ukrep resne posledice. »Prišel pa sem do zaključka, pravi predsednik ZDA, da je bilo to dejanje kljub tveganostu potrebno, da bi podprli načelo pravičnosti in mednarodnega prava, od katerega je odvisen mir.« V sporočilu je nadalje rečeno, da se je položaj v Libanonu hudo spremenil 14. julija, ko je v Bagdadu izbruhnil upor. Predsednik ZDA Eisenhower je sporočil, da so upor izvedle osebe, ki imajo velike simpatije z Združenim arabsko republiko. Eisenhower je nato nadaljeval s poročilom: »Strinjamo se z libanonsko vlado, da so dogodki v Iraku dokaz brezobzirnosti ag. sivnih načrtov proti katerim se mali Libanon ne bi mogel boriti brez podpore prijateljskih držav.« Predsednik Eisenhower je na koncu svojega sporočila ponovil izjavo, da se bodo ameriške čete umaknile iz Libanona takoj, ko bodo okoliščine to dopuščale.

Pacifiška flota ZDA je pripravljena za vse njene enote pripravljene za razširjene operacije. Vse ladje pacifiške flote so pripravljene in lahko izplujejo v štirih urah. Podobne ukaze je dobila tudi atlantska flota. Ameriški obrambni minister je izjavil, da so ameriške strateške, letalske, pomorske in kopenske sile v strogi, »pravilnosti.« V ameriskem obrambnem ministertvu so izjavili, da bodo ameriške čete v Bejrutu verjetno osvobodile libanonsko redno armado za boj proti uporniškim četam v notranosti Libanona. Predstavnik ameriške flote na Atlantiku je izjavil, da so se sinoči začele prevažati nove enote ameriške pehote iz ZDA v Sredozemlje, kjer naj bi podprle izkrcavanje v Libanonu. Predstavnik skupine opazovalcev OZN v Libanonu so izjavili, da doslej še niso dobili nobenih ukazov, da bi stopili v stik

z ameriški četami v Libanonu. Dodali so, da so opazovalci v Libanonu na osnovi odločitve Varnostnega sveta z dne 11. junija in da ne nameravajo navezati stikov s tujimi oboroženimi četami v Libanonu, razen če jih ne bi Varnostni svet naknadno za to pooblastil. V Stockholmu so sporočili, da se bosta v ponedeljek pridružila opazovalcem OZN še dva švedska oficirja.

LIBANONSKA VOJSKA ZAHTEVA UMIK AMERIŠKIH ČET V 24 URAH

DAMASK, 16. julija (Reuter). Kakor poroča list »Alarj Alam«, ki izhaja v Damasku, je šef libanonskega generalnega štaba general Sahab zahteval od ZDA, da v roku 24 ur umaknejo svoje čete z libanonskega ozemlja. Zahteva generala Sahaba je sledila sestanku visokih libanonskih oficirjev, ki je bil kasno ponoči.

Beograd — Predsednik odbora za zunanje zadeve zveznega sveta zvezne ljudske skupščine dr. Aleš Bebler je sprejel na vpljudnostni obisk veleposlanika Brazilije Riberra-Couta in veleposlanika Etiopije Amha Abera.

Beograd — Predsednik odbora za zunanje zadeve zveznega sveta zvezne ljudske skupščine dr. Aleš Bebler je sprejel na vpljudnostni obisk veleposlanika Brazilije Riberra-Couta in veleposlanika Etiopije Amha Abera.

banona Chamouna, naj ameriške oborožene sile podprejo libanonsko vlado. V prvem uradnem sporočilu o izkrcanju ameriških čet v Libanonu je libanonska vlada sporočila, da je bila o sami akciji ZDA obveščena vsega tri ure, preden so se čete začele izkrcavati. Sporočilo je vlada objavila sinoči.

Ameriške čete so se začele izkrcavati na libanonsko ozemlje

četa, da so vse njene enote pripravljene za razširjene operacije. Vse ladje pacifiške flote so pripravljene in lahko izplujejo v štirih urah. Podobne ukaze je dobila tudi atlantska flota.

Bejruta, v bližini mednarodnega letališča. Čete so se izkrcale z dveh ameriških ruševcev, ki sta se zadržala pri Bejrutu zjutraj, in sicer vsakega kak kilometer od obale. Najprej so izkrcali tanke, ki so takoj začeli prodirati proti mednarodnemu letališču. Ameriška mornariška pehota se je nato odpravila v mesta izkrcanja v okolici Bejruta. Prve ameriške tanke so sprejeli trije libanonski tanki in jeep, v katerem je bil nek libanonski major.

Ameriške čete so se izkrcavale na osnovi poziva predsednika Libanona Chamouna, naj ameriške oborožene sile podprejo libanonsko vlado. V prvem uradnem sporočilu o izkrcanju ameriških čet v Libanonu je libanonska vlada sporočila, da je bila o sami akciji ZDA obveščena vsega tri ure, preden so se čete začele izkrcavati. Sporočilo je vlada objavila sinoči.

banona Chamouna, naj ameriške oborožene sile podprejo libanonsko vlado. V prvem uradnem sporočilu o izkrcanju ameriških čet v Libanonu je libanonska vlada sporočila, da je bila o sami akciji ZDA obveščena vsega tri ure, preden so se čete začele izkrcavati. Sporočilo je vlada objavila sinoči.

Ameriške čete so se začele izkrcavati na libanonsko ozemlje

četa, da so vse njene enote pripravljene za razširjene operacije. Vse ladje pacifiške flote so pripravljene in lahko izplujejo v štirih urah. Podobne ukaze je dobila tudi atlantska flota.

Bejruta, v bližini mednarodnega letališča. Čete so se izkrcale z dveh ameriških ruševcev, ki sta se zadržala pri Bejrutu zjutraj, in sicer vsakega kak kilometer od obale. Najprej so izkrcali tanke, ki so takoj začeli prodirati proti mednarodnemu letališču. Ameriška mornariška pehota se je nato odpravila v mesta izkrcanja v okolici Bejruta. Prve ameriške tanke so sprejeli trije libanonski tanki in jeep, v katerem je bil nek libanonski major.

Ameriške čete so se izkrcavale na osnovi poziva predsednika Libanona Chamouna, naj ameriške oborožene sile podprejo libanonsko vlado. V prvem uradnem sporočilu o izkrcanju ameriških čet v Libanonu je libanonska vlada sporočila, da je bila o sami akciji ZDA obveščena vsega tri ure, preden so se čete začele izkrcavati. Sporočilo je vlada objavila sinoči.

Ameriške čete so se izkrcavale na osnovi poziva predsednika Libanona Chamouna, naj ameriške oborožene sile podprejo libanonsko vlado. V prvem uradnem sporočilu o izkrcanju ameriških čet v Libanonu je libanonska vlada sporočila, da je bila o sami akciji ZDA obveščena vsega tri ure, preden so se čete začele izkrcavati. Sporočilo je vlada objavila sinoči.

Zahodne velesile v stiku z Izraelom

Jeruzalem, 16. jul. (Reuter) V dobro obveščenih krogih se je zvedelo, da so zahodne velesile stopile v stik z Izraelom, da bi videle, ali je Izrael pripravljen odobriti tujim letalom leteti nad Izraelom v Jordan. Menijo, da je o tem vprašanju sinoči razpravljala vlada in da je o tem davi premier Ben Gurion obvestil parlamentarni odbor za zunanje zadeve.

Murphy potuje v Bejrut
Washington, 16. jul. (AFP). Pomočnik ministra za zunanje zadeve Robert Murphy je sporočil, da mu je minister Dulles ukazal naj se danes odpotuje v

IZJAVA NASE VLADE

BEOGRAD, 16. julija (Tanjug). Državni sekretariat za zunanje zadeve je včeraj objavil naslednje izjavo:

»Vlada Federativne ljudske republike Jugoslavije sodi, da povzročajo položaj, ki je nastal na Srednjem vzhodu z izkrcanjem ameriških čet v Libanonu, resne skrbi. To samovoljno dejanje je bilo zasnovano in izvedeno mimo OZN in je potrdilo hudo napetost v tem delu sveta ter grozi, da se bo spremenil v splošen mednarodni spopad.«

Vlada FLRJ sodi, da je samo Organizacija Združenih narodov poklicana odločiti o sporu, kakršen je nastal v Libanonu. Odkrito vmešavanje z vojaško silo pa je tem nevarneše in tembolj nerazumno. Ker se je OZN tam že angažirala z akcijo generalnega tajnika Hammarškjoelda in s skupino svojih opazovalcev»

PREDSEDNIK TITO NEHRUJU

BEOGRAD, 16. julija (Tanjug). — Predsednik republike Tito je v zvezi z najnovjšim položajem na Srednjem vzhodu poslal brzojavko predsedniku indijske vlade Nehruju:

NEW DELHI, 16. julija (Tanjug). Vsi današnji indijski časopisi poročajo o brzojavki, ki jo je predsednik republike Josip Broz Tito poslal predsedniku indijske vlade Nehruju. Listi poudarjajo, da se brzojavka nanaša na novo nastali položaj na Bližnjem vzhodu.

Pravi namen intervencije

Svetovni tisk ostro obsoja ameriško intervencijo in meni, da je pravi namen zaščita zahodnih interesov, ne pa zaščita libanonske suverenosti

LONDON, 16. julija (Reuter). V komentarjih o izkrcanju ameriških oboroženih sil v Libanonu piše današnji »Times«, da je bila to »potrebna operacija, ki zasluži podporo, ki pa je povezana s tveganjem, na katerega je treba računati. Neodvisni »Manchester Guardian« pa piše, da je »vlada ZDA krenila po poti, ki lahko pripelje celo do nove svetovne vojne.« List piše, da je položaj »stoliko bolj žalosten, ker so po vseh znakih sodeč voditelji obeh strani v Libanonu prišli do zaključka, da morajo rešiti spor in končati nemire.« Laburistični »Daily Herald« meni, da se »Velika Britanija ne bi smela pridružiti norosti ameriškega izkrcavanja na Srednjem vzhodu.«

Pod naslovom »Napad na narode arabskega Vzhoda« komentira današnja »Pravda« izkrcavanje ameriških čet v Libanonu. »Pravda« piše, da so ZDA prekršile mednarodno pravo in da je »svet priča odkriti agresiji ZDA na Srednjem vzhodu.« List na koncu piše, da imajo arabske države na svoji strani vse miroljubne narode. »Agresija mora biti takoj preprečena, ker je to v interesu miru,« zaključuje »Pravda«.

Tudi davišnji kairski listi obsojajo izkrcavanje ameriških čet v Libanonu kot odkrito agresijo. »Ameriška intervencija,« piše »Al Saab«, »hoče postaviti v arabskih državah na oblast reakcionarne vlade, rešiti bagdadski pakt in Eisenhowerjevo doktrino ter zaščititi tuje izkoriščanje bogastev arabskih držav.« »Al Akbar« piše, da so ZDA napravile svojo najbolj grobo napako v zgodovini. »Kako se bodo opravičile pred svojim ljudstvom, pred vsem svetom in pred bodočimi generacijami, če bodo sedanji dogodki pripeljali do nove uničujoče svetovne vojne.«

Socialistični švedski tisk obsoja ameriško intervencijo v Libanonu ter jo označuje kot novi Suez in katastrofo. List »Aften Bladet« piše, da je popolnoma jasno, da intervencija ZDA v Libanonu ne bo

dobila podpore v OZN, ker je bila izvedena v nasprotju s priporočili te organizacije. Indijski list »Times of India« poudarja, da pravi razlog

za ameriško dejanje ni zaščita libanonske suverenosti, ampak interesi hladne vojne. List poziva OZN, naj v Varnostnem svetu primerno opozorijo tiste, ki so odgovorni za »dejanje politične norosti, ki grozi miru in stabilnosti vsega sveta.« List »Indian Express« pa je mnenja, da je ameriško dejanje očitna kršitev mednarodnega prava in meni, da se zahodne velesile strahotno motijo, če menijo, da bodo z vojaško silo lahko obdržali na oblasti svoje lutke.

ni položaj, čeprav ne bo v prihodnosti, kakor tudi ni bila v preteklosti, edino sredstvo, ki ga bo OZN uporabila za omejitveni splošni cilj.

Varnostni svet OZN je začel razpravljati o položaju na Srednjem vzhodu na zahtevo ZDA včeraj popoldne. Takoj na začetku se je bilo sproženo vprašanje veljavnosti polnomojči dosedanega iranskega predstavnika Abasa. Generalni tajnik OZN Hammarškjoel pa ni hotel sprejeti sporočila iz Bagdada, ki spodbija Abasu pravico, da zastopa Ira, Hammarškjoel je rekel, da je brzojavko iz Bagdada podpisal zunanji minister, ne pa kaka višja osebnost.

Cabot Lodge, ki je potem govoril prvi, je dejal, da je Varnostni svet zašel v doslej najhujše težave. Nedotakljivost Libanona je po njegovem mnenju čedalje bolj ogroženo spricho upora, ki ga »podpihujejo od zunaj«.

Sovjetski delegat Sobolev je predložil resolucijo, ki zahteva od ZDA opustitev oboroženosti v Libanonu. Rezultati opazovalne skupine pa pomenijo logičen in uspešen potek prizadevanj OZN. Mnenja je, da je s temi rezultati pokazala opazovalna skupina sposobnost za vlogo, ki ji je bila določena s splošnimi prizadevanji OZN in glavnim namenom, da se preprečita infiltracija in tihotapljenje orožja. Upam, je dejal ob koncu Hammarškjoel, da nadaljnji dogodki ne bodo zmanjšali rezultatov opazovalne skupine, ki bo obdržala svoj ključ-

Svetovna javnost obsoja intervencijo

Posvetovanja v Kairu — Nehru je izjavil, da je zaradi dogodkov na Srednjem vzhodu v nevarnosti ves svet — Predsednik Japonske vlade Kiši je izjavil, da bo Japonska odločno nastopila proti ZDA, ki so izkrcale čete v Libanonu

KAIRO, 16. julija (Reuter). Na ministrstvu predsedništva republike v Kairu so imeli danes vidni funkcionarji ZAR razgovore s tujimi diplomati o položaju na Srednjem vzhodu. Funkcionarji ZAR so se sestali s predstavniki Indije, Jugoslavije, Burme, Indonezije, Sovjetske zveze, Italije, Japonske, Afganistana in Urugvaia. V egipčevskem delu Gaze, kjer je približno 200.000 palestinskih beguncov, so bile danes hude protiameriške demonstracije zaradi vojaške intervencije ZDA v Libanonu.

Predsednik indijske vlade Nehru je izjavil, da je zaradi dogodkov na Srednjem vzhodu v nevarnosti ves svet. Če se bo kaj zgodilo, je rekel Nehru, se katastrofi ne bo mogel nihče umakniti.

Nehru je med drugim izrazil strah, da bi se lahko začel svetovni požar. »Mi ne bi želeli stopiti v ta požar, toda njegovim posledicam se ne bi mogli izogniti,« je rekel Nehru ter poudaril, da se velesile motijo pri ocenah notranje moči azijskih držav in da zato delajo napake. Voditelj libanonske nacionalne fronte Clovis je poslal Nehruju pismo, v katerem ga je prosil za podporo proti

odkriti agresiji ZDA v Libanonu. Uradno so sporočili, da je Indija za nedolčen čas odločila odhod treh opazovalcev, ki naj bi se pridružili skupini OZN v Libanonu.

Predsednik japonske vlade Kiši je danes izjavil, da bo Japonska odločno nastopila proti odločitvi ZDA, ki so izkrcale čete v Libanonu. Dejaj, da so neredi v Libanonu popolnoma notranje vprašanje, ki ne opravičujejo intervencije tujih držav. Kiši je prav tako dejal, da je tudi državni prevrat v Iraku popolnoma notranja stvar te države in da bi bila intervencija nezaželena, pa če bi jo tudi zahtevala OZN. O stališču japonske vlade je bil obveščen predstavnik Japonske v OZN, kakor tudi vladi Velike Britanije in ZDA.

Indonezijski zunanji minister Sukarno je izjavil, da bo vsaril, da je položaj eksploziven in da bi lahko povzročil resen spopad z mednarodnimi posledicami. Stalni svet atlantskega pakta

Velika Britanija bo pozdravila ameriško resolucijo v Varnostnem svetu, ki bo zahtevala od generalnega sekretarja OZN, naj konzultira predsednika libanonske vlade in druge članice OZN o novih aranžmajih »za ohranitev ozemeljske nedotakljivosti in neodvisnosti Libanona, kakor tudi za preprečitev ilegalnega prehajanja ljudi in materiala čez mejo.«

Ko je poudaril, da je v teh zadevah potrebna velika naglična, je britanski minister za zunanje zadeve dejal, da nima britanska vlada sporočiti ničesar novega, toda zaradi težvnega polo-

Gaitskell za previdnost

Britanska spodnja zbornica je razpravljala o položaju na Srednjem vzhodu

LONDON, 16. julija (Tanjug). Razprava v spodnji zbornici o položaju na Srednjem vzhodu in o ameriški intervenciji v Libanonu se je začela s krajšim poročilom ministra za zunanje zadeve Serlwinia Lloyda, ki je obvestil spodnjo zbornico o položaju v zvezi z britanskim veleposlanstvom v Bagdadu. Ko je nato prešel na izkrcavanje ameriških čet v Libanonu, je zagovarjal to akcijo in izjavil, da sta se obe vladji priprčili o infiltraciji v zadnjem času iz inozemstva v Libanonu, zlasti iz Sirije tako ljudi, kakor tudi vojaškega materiala. Po njegovem mnenju je bil odpor libanonske opozicije inspiriran iz tujine. Prav tako je izjavil, da opazovalna skupina OZN ni bila zadostna.

Velika Britanija bo pozdravila ameriško resolucijo v Varnostnem svetu, ki bo zahtevala od generalnega sekretarja OZN, naj konzultira predsednika libanonske vlade in druge članice OZN o novih aranžmajih »za ohranitev ozemeljske nedotakljivosti in neodvisnosti Libanona, kakor tudi za preprečitev ilegalnega prehajanja ljudi in materiala čez mejo.«

Ko je poudaril, da je v teh zadevah potrebna velika naglična, je britanski minister za zunanje zadeve dejal, da nima britanska vlada sporočiti ničesar novega, toda zaradi težvnega polo-

ložaja, se je odzval povabilu ameriškega ministra Dullesa k posvetovanju v Washingtonu. Za tem je spregovoril leader laburistične opozicije Hrigh Gaitskell, ki je dejal, da kljub bojazni zaradi težavnega položaja in neodobranju ameriške akcije v Libanonu opozicija ne namerava postaviti vprašanja zaupnice vladi, če je novi razvoj položaja ne bo prisilil k ponovni proučitvi svojega stališča.

V sedanjem težkem trenutku ni zaželeno, da bi se država razdelila, je dodal Gaitskell, kolikor ne gre za nesorazmerno velike razlike v načelih.

Ben Gurion zahteva moderno orožje

Jeruzalem, 16. jul. (Reuter) Zvedelo se je, da predsednik Izraelske vlade Ben Gurion zahteva od zahodnih velesil moderno orožje. V izraelskih krogih se je zvedelo, da je Ben Gurion to utemeljil s tem, da mora Izrael v tem trenutku budno paziti na svoje meje in da mora podvzeti potrebne obrambne ukrepe.

Ben Gurion zahteva moderno orožje

Jeruzalem, 16. jul. (Reuter) Zvedelo se je, da predsednik Izraelske vlade Ben Gurion zahteva od zahodnih velesil moderno orožje. V izraelskih krogih se je zvedelo, da je Ben Gurion to utemeljil s tem, da mora Izrael v tem trenutku budno paziti na svoje meje in da mora podvzeti potrebne obrambne ukrepe.

Francoska vojna mornarica pripravljena za izkrcanje

Pariz, 16. jul. (Tanjug) Rušice francoske vojske mornarice »Coeur Saint« s 350 vojakov in v spremstvu vojaške tovarne ladje izplul iz Toulona proti Libanonu. V Sredozemlju pri Libanonu je že eskadra francoske vojske mornarice in v obveščenih krogih pravijo, da je na križarki »De Grace« pripravljenih 1000 vojakov za takojšnje izkrcanje.

Indija zahteva od OZN naj določi položaj opazovalcev

New Delhi, 16. jul. (AFP). V oboroženih krogih se je zvedelo, da namerava Indija zahtevati od OZN, naj se natančno določi položaj opazovalcev v Libanonu po izkrcanju ameriških čet. Indija je ena izmed držav, ki so sprejele poziv, naj v Libanon pošljejo svoje opazovalce.

Ob robu dogodkov

Irak razbil unijo

Iraška republika je izstopila iz federacije z Jordanijo in odpovedala bagdadski pakt — Kralj Fejsal II ubit, predsednik Nuri el Said linčan na ulicah — General Kasem novi predsednik vlade.

Bejrut, 16. jul. (Reuter). Bagdadski radio je sporočil, da so vse iraške čete, ki so bile doslej razmeščene v Jordaniji, umaknili nazaj v Irak. V Jordaniji je bilo na osnovi sporazuma o iraško-jordanski federaciji okoli 12.000 iraških vojakov. Po nekaterih nepotrjenih vesteh je del armade ostal zvest ubitemu kralju. Kot znano, je iraška republika včeraj izstopila iz federacije z Jordanijo in je sporazum o federaciji razglasila za neveljaven in brez vrednosti. V sporočilu iraške vlade je bilo tudi rečeno, da se Irak smatra razročenega vseh vojaških, finančnih in drugih obveznosti, ki jih je sprejel s pogodbo o federaciji z Jordanijo.

Podpredsednik Združenih arabskih republik Hakim Amer je poslal telegram novemu predsedniku iraške vlade Abdel Kerim el Kasemu in podprl iraško revolucijo. Pozdravni telegram novi iraški vladi je poslal tudi jemenski imam. Brzojavko sta poslala tudi voditelja obeh glavnih sudanskih političnih strank Azhari in Hamad.

Predstavniki nove iraške vlade je izjavil, da je državni udar v Irak popolnoma notranja zadeva ter nastopil proti temu, da bi o revoluciji raspravljali v Varnostnem svetu OZN. V OZN pa se je zvedelo, da ne bodo sprejeli poverljivih kakršnega koli predstavnika, ki bi ga poslala v New York nova iraška vlada. To so izjavili v zvezi z vestmi, da je iraška republika poslala v New York Hasima Zavada kot svojega novega predstavnika v Varnostnem svetu.

Bagdadski radii poročajo, da se

Delegacija FLRJ za Rio de Janeiro

Beograd, 16. julija (Tanjug). Delegacija jugoslovanske interparlamentarne skupine bo 19. t. m. odpotovala v Rio de Janeiro na 47. konferenco interparlamentarne unije. V delegaciji bodo dr. Aleš Bebler, Drag. Stamenković, Edo Jargasi in Janez Stanovnik. Po končani konferenci bodo delegati jugoslovanske parlamentarne skupine kot delegacija zvezne ljudske skupštine obiskali nekatere južnoameriške države.

je bivši iraški veleposlanik v Saudovi Arabiji in sedanjí predsednik sveta suverenosti general El Rabei vrnili iz Džede v Bagdad. Bagdadski radii je včeraj prav tako prenašal neposredne posnetke demonstracij v Bagdadu, kjer je kljub policijski uri ljudstvo manifestiralo ter vzklikalo generalu Kasemu, predsedniku revolucionarne vlade in predsedniku Naserju.

Novi predsednik vlade general Kasem je star 45 let in se je rodil v Bagdadu. Obiskoval je iraško vojaško akademijo v Sandhursku. Kasem se je boril v vojni proti Izraelu leta 1948. Bil je načelnik vojaške iraške misije v Kairu, ko so proslavljali odhod angleških čet iz Egipta. Pravi, da je med najbolj priljubljenimi višjimi oficirji iraške armade.

Iz Istanbula poročajo, da se je iz zanesljivih virov zvedelo, da je nova iraška vlada odpovedala bagdadski pakt. V Ankaru se je danes nadaljevalo zasedanje šefov muslimanskih držav, članic bagdadskega pakta. Predstavniki turškega zunanega ministrstva je izjavil, da so iranski šah Reza Pahlevi, pakistanski predsednik Iskander Mirza in turški predsednik Džalal Bayar nadaljevali z razgovori.

Po najnovejših vesteh je bil iraški kralj Fejsal II. ubit, bivši iraški ministrijski predsednik Nuri el Said pa je bil linčan na ulicah Bagdada. Poročajo tudi, da je bilo porušeno britansko veleposlaništvo v Bagdadu.

Britansko sredozemsko ladjevstvo na Malti je dobilo ukaz, naj bo pripravljeno na plovbo zaradi varnostnih ukrepov v zvezi s položajem v vzhodnem Sredozemlju. Na Malti sta med drugim zasidrani letalonosilka »Eagles« in križarka »Bermudes«. Poleg tega poročajo, da so v Adenu prispele britanske okrepitev ter so bili izvedeni razni varnostni ukrepi, v strogi pripravljenosti pa so tudi britanske čete na Cipru. Po nekaterih vesteh proučuje britanska vlada možnost, da bi zavarovala britansko vpremoženje in življenja britanskih državljanov v Iraku.

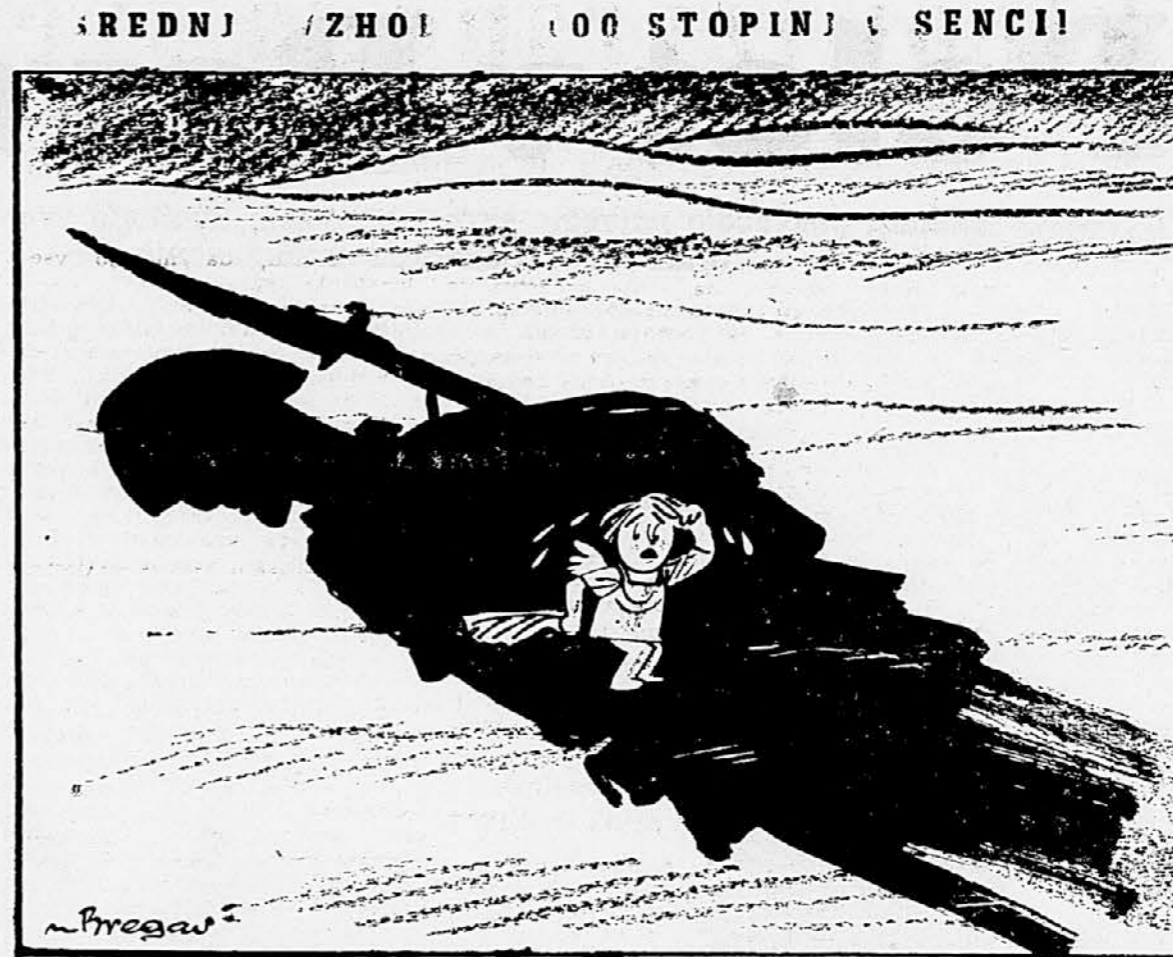
Radio Moskva pa je imel danes komentar, katerem je bilo rečeno, da so dogodki v Iraku izključno notranja stvar Iraka in da ni nobenega opravila za tujo intervencijo. Komentar radia Moskve pravi, da je položaj v deželi normalen in da so se državljani vrnili na delo. V komentarju je tudi obožba, da Velika Britanija in ZDA iščeta izgovor za imperialistično intervencijo v Iraku.

Naš dopisnik na Srednjem vzhodu Jaka STULAR je 5. julija odpotoval iz Damaska v Bejrut ter nam poslal serijo dopisov o položaju kakršen je bil v Libanonu tik pred izkrcanjem ameriških čet. Ameriško izkrcanje je položaj, ki ga opisuje naš dopisnik, v marsičem spremenilo, vendar pa je prav iz teh njegovih pisem razvidno, da je bila mirna rešitev notranjega libanonskega spora že takorekoč pred vrati, ko je predsednik Chamoun nenadoma poklical na pomoč svoje zahodne zaveznike.

Libanon pred izkrcanjem

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

Bejrut, 6. jul. — Včeraj jutraj, ko sem hotel oddati svoje poročilo na glavni pošti v Bejrutu, je nekje v bližini zagrmelo in ulice naokrog velike palače so se na mah izpraznile. Zaropotali so rafali brozestrek. Poročila nisem oddal, ker so bili tudi postarji mnenja, da uradna dolžnost ne zahteva od njih, naj

nes so na Place des Canons policijske barikade, spopad, ki se je začel z bombo pred pošto, pa se je razvil okrog trga El Khuri, okrog parlamenta. Vse to se dogaja kljub temu, da se uporniki raziširila, in kot kaže, je a težavo prestaja občasno obstreljevanje topov.

potegajo na svojih mestih, ne glede na okoliščine.

Mesec dni po prvem obisku v maju nudi Bejrut precej drugačno podoba kot taktat. V zraku je čuti tuženost, nad vsem pa visi vprašanje: »Kdaj in kako se bo vse skupaj nehalo?« Odgovora na to ne ve nihče, čeprav je Bejrut mesto, ki od nekdanje obvladuje do popolnosti umetnost »zapune informacije« — to je, mesto je polno govoriv. Vse skupaj je že nekako pri koncu, pa se vendarle noče končati.

Ali se bo parlament sestal 24. julija in izvolil novega predsednika?

Kaj čaka Samun, ko ve, da bo moral pot?

Kakšen bo odgovor vlade na hladni tuš Hamarskjöldovega poročila OZN?

Kaj namerava storiti opozicija?

Medtem, ko vse to čaka na odgovor, se je stanje precej spremenilo. Kljub odločnejšemu

vztrajajo na svojih mestih, ne glede na okoliščine.

Mesec dni po prvem obisku v maju nudi Bejrut precej drugačno podoba kot taktat. V zraku je čuti tuženost, nad vsem pa visi vprašanje: »Kdaj in kako se bo vse skupaj nehalo?« Odgovora na to ne ve nihče, čeprav je Bejrut mesto, ki od nekdanje obvladuje do popolnosti umetnost »zapune informacije« — to je, mesto je polno govoriv. Vse skupaj je že nekako pri koncu, pa se vendarle noče končati.

Ali se bo parlament sestal 24. julija in izvolil novega predsednika?

Kaj čaka Samun, ko ve, da bo moral pot?

Kakšen bo odgovor vlade na hladni tuš Hamarskjöldovega poročila OZN?

Kaj namerava storiti opozicija?

Medtem, ko vse to čaka na odgovor, se je stanje precej spremenilo. Kljub odločnejšemu

Boj se nadaljuje. Do kdaj? Vračamo se, kot smo prišli. V mirni stanovanjski četrti Hamra se ljudje vračajo s kopalnice. Nocoj ni slišati strelav, premirje se traja...

Basta - trdnjava opozicije v Bejrutu

Bejrut, 7. jul. — V elegantnem salonu gosposke, malce staromodnega dvorca v Bejrutu je živahno ljudje prihajajo in odhajajo, glave se stikajo, posveti in naročila. Vse skupaj nekako ni v skladu z aristokratskim okoljem. Okna so odprta, kot da nismo prav na meji med Basta, utrjeno muslimansko četrtjo Bejruta, ki jo drži opozicija, in postojankami armade.

»Poglejte, kaj pravite?« Gostitelj je prekinil intervju in me povabil k oknu. Nekaj fanotov — opozicijskih borcev — se pogovarja z vojaki, ki držijo postojanko komaj dvajset metrov stran na terasi sosednje vile... »Premirje...«

Nazorni primer, ki naj bi mi pojasnil vlogo armade, me je kvečjemu še bolj zmedel, kot pa pripomogel k jasni sliki. Včeraj ni bilo premirja; zvečer, tik pred policijsko uro ob osmih, so na vseh straneh odmevale eksplozije in ropotali rafali. Danes smo se peljali vsaj dva kilometra po široki ulici, ki je pravzaprav ozemlje brez gospodarja... Kot turisti mi vodič iz avtomobila razkazuje utrube obeh strani v stranskih ulicah, ki se pod pravih kotov izliva na našo pot. Toda topovi tankov ob poti so nemi, vojaki se ne menijo za uro. Premirje...

Namenjeni smo v Basta, središče odpora. Državljska vojska v Libanonu ima svoje posebnosti, ki jih mi Jugoslovani težko razumemo. Pri nas v podobnem primeru ne bi bilo telefonskih zvez med sovražnima taborama, elektrika bi bila že zdavnaj prekinjena in voda ustavljena. Tega v Bejrutu ali kjerkoli, kjer so boji v Libanonu, ne poznamo. Hrana prihaja nemoteno v oblegane četrti, ljudje hodijo v službo iz enega tabora v drugi — kolikor njihova podjetja pač delajo — še več: znani voditelji opozicije, celo taki, za katere je izdano zaporno povelje, se gibljejo dokaj svobodno po mestu! Prepovedani opozicijski listi izmerajo lepo natisnjeni kot zbrajari...

Tako se tudi nihče ni dosti zanimal za naš avto, ki je zavil skozi španske jezdece in se ustavil pred široko jamo. Ki so jo uporniki izkopali čez celo cesto v obrambo proti tankom. Odkorakali smo do bližnje barikade opozicije, okrašene z belim cvetjem in stisnili roko prvim stražam. »Ah!wa sahan« — dobrodošli...

Gospodska rezidenca bivšega predsednika vlade Saeba Salama, voditelja opozicije, stoji na rahlem pobočju in s svojimi mavrskimi stolpiči vzbuja vtis fevdalnega gradu. Vse naokrog so utrube in bodca žica. Vse do nedavnega je vodja opozi-

gotavlja Salam. »Če vojska ne bo dovolila dovoza hrane in zdravil, bo treba ukrepati drugače.«

Boj se nadaljuje. Do kdaj? Vračamo se, kot smo prišli. V mirni stanovanjski četrti Hamra se ljudje vračajo s kopalnice. Nocoj ni slišati strelav, premirje se traja...

V gorski trdnjavi Druzov

Muhtara, 10. jul. — Če gosposka Dulles in Loydu ni dovolj 1500 mrtvih, da si pridobimo njuno spoštovanje, jih lahko dobimo tri tisoč. Vse je odvisno od Britancev in Američanov: ali hočejo zaradi koristi neke petrolejske družbe novo Guatemala, ali hočejo mir...«

Kamal Džumblat, vodja progresivne socialistične stranke (PSP) in tribun bojevnikov Druzov, ljubi dramatične izjave, ki ga včasih spravijo v zadrego. Toda, ko sem ga prvič srečal pred dvema mesecema in ko mi je dejal, da bo v Libanonu počilo, je bila njegova napoved točna...

Takrat sva sedela v njegovi pisarni v Bejrutu, okrašeni s Gandhijevimi slikami in izrekli, danes v salonu njegovega dednega dvorca Muhtara, viško v hribeh Sufa, sredi obširnega ozemlja, ki je pod nadzorstvom njegovih Druzov.

Muhtara vzbuja videz srednjeveškega gradu, priljubljen na strmo pobočje hriba med globoko sotesko, v kateri žumi reka. Sicer pa je fevdalni dvorec Džumblati so tu že 500 let in so pred Turki odstavljali in postavljali guvernerja starega Libanona, domovine Maronitov in Druzov. Vse do najnovjšega časa. Le v zadnjem, Samounovem parlamentu šestinsedestletih, ki je kamen spolkne opozicije, ni nobenega Džumblata. Volilni aritmetiki sedanjega predsednika republike se je posrečilo, da je bil namesto veljaka izvoljen nepomemben, a poslušen barman. Zaleite, ki se ne pozabi: Samoun si je odtujil zmernega, pomirlivega človeka, ki uživa sloves, da je edini libanonski politik, ki ima čisto vest. Džumblat je skoraj oboževal, ko so drugi — s predsednikom republike — na čelu — postali iz beračev v težke bogatine.

Kamal Džumblat — gandhijevci — sovrabi nasilje, ki je vendar pozval svoje Druze pod orožje, je suh, nervozen, nepotrpežljiv, intelektualen. Kadar ga postavijo novinarji v sredi njegovih borcev, da bi ga fotografirali, mu je skoraj neprijetno. V svoji temnomodri obleki, s prevelikim ovratnikom okrog suhega vratu je v ostrem nesoglasju s slikovitimi oboroženimi. Vendar ga dostikrat fotografirajo.

Bejruta, novinarji želijo intervju... Treba je počakati, voditelj je zaposlen.

V zasliani bolnišnici, kjer imajo tudi operacijsko sobo za hujše operacije, leži kakih trideset ranjencev. »Kako gre?« — »Miš Allah!« — Kot bog hoče! Drugi so fatalisti. Med potjo so mi pokazali držeča, ki je z brzostrelko skočil na oklopni avtomobil in prisilil posadko, da je obrnila vozilo in se vrnila. Vozila niso zaplenili, ker je armada »nevtralna« — ponekod bolj, drugod manj. Tako se vojskujejo v Libanonu.

»Organiziramo oblast na svojem ozemlju. Morda bomo proglasili socializem,« mi pravi pri kosilu Džumblat, napol zares, napol za šalo, potem, ko se je zahvalil za pozdrave ameriškega veleposlanika, ki mu je želel skorajšnjo rešitev krize — kompromis.

»Kompromis ni rešitev!« je nestrojno izbruhnil Džumblat. — Amerika in Britanija naj nas pustita pri miru, pa bo vse v redu!«

J. Stular

Bejruta, novinarji želijo intervju... Treba je počakati, voditelj je zaposlen.

V zasliani bolnišnici, kjer imajo tudi operacijsko sobo za hujše operacije, leži kakih trideset ranjencev. »Kako gre?« — »Miš Allah!« — Kot bog hoče! Drugi so fatalisti. Med potjo so mi pokazali držeča, ki je z brzostrelko skočil na oklopni avtomobil in prisilil posadko, da je obrnila vozilo in se vrnila. Vozila niso zaplenili, ker je armada »nevtralna« — ponekod bolj, drugod manj. Tako se vojskujejo v Libanonu.

»Organiziramo oblast na svojem ozemlju. Morda bomo proglasili socializem,« mi pravi pri kosilu Džumblat, napol zares, napol za šalo, potem, ko se je zahvalil za pozdrave ameriškega veleposlanika, ki mu je želel skorajšnjo rešitev krize — kompromis.

»Kompromis ni rešitev!« je nestrojno izbruhnil Džumblat. — Amerika in Britanija naj nas pustita pri miru, pa bo vse v redu!«

J. Stular

SZ priznala novo iraško vlado

Moskva, 16. ul. (AFP) Moskovski radio je danes sporočil, da je SZ priznala iraško republiko. Poročajo, da je sovjetski premier Hruščev poslal telegram predsedniku iraške vlade Kasemu, s katero mu je sporočil, da Sovjetska vlada priznava novo vlado in Iraku.

Naserjeva zahvala

Brioni, 15. jul. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je prejel od predsednika ZAR Naserja brzojavko naslednje vsebine:

Globoko ganjen nad toplim središjem in ljubeznivim gostoljubjem, ki ste nam ga izkazali Vaša ekscelenca, vlada in narod Jugoslavije med našim obiskom, z zadovoljstvom izrazam Najvišje ekscelence svoje iskreno in najprisrčnejšo zahvalo, kakor tudi najboljše želje za srečno in napredno bodočnost plemenitega jugoslovanskega naroda.

Irak

Beseda Irak pomeni po arabsko nižina ali pa obalna dežela. Pred prvo svetovno vojno je bil Irak del turške cesarstva, po letu 1918 pa je bila tako imenovana samostojna država pod mandatom Združenih narodov, pri čemer je imela mandat v rokah Velike Britanije. Leta 1932 je bilo mandata konec in 4. oktobra 1932 je postal Irak neodvisna država ter je bil sprejet v Zvezo narodov. Po posredovanju Britanije je postal iraški kralj Hasem Fejsal II., bratranec jordanskega kralja Husaina in potomec bivšega šerifa v Mekki.

Irak je bil doslej tako imenovana ustavna kraljevina. Glavi zakonodajna oblast je imel senat in spodnja zbornica. V parlamentu je bilo po 38 izvoljenih članov.

Glavni reki v Iraku sta 2700 kilometrov dolgi Evfrat in 1900 kilometrov dolgi Tigris. Država meri 435.223 kvadratnih kilometrov, po štetju iz leta 1950 pa ima 5 milijonov prebivalcev. Glavno mesto je Bagdad s približno pol milijona prebivalcev. Druga večja mesta so: Basra, Mosul, Kerbela, Kirkuk itd. Devetdeset odstotkov prebivalcev je Arabcev, poleg njih pa živijo v Iraku še Kurdi, Turki, Asirci in Židje. V vsej deželi je 84% obdelovalne zemlje, travnikov in pašnikov je 9,2%, neprодукtivne zemlje pa je 82,4%. Prebivalstvo se v glavnem ukvarja z živinorejo in kmetijstvom. Glavni dohodek države pa daje nafta, ki jo od leta 1953 dalje izvažajo povpr. 30 milj. ton na leto. Od tega ima Irak okoli 80 milijonov britanskih funtov dohodka. Koncesijo za izkoriščanje nafte ima v rekah anglo-iraška petrolejska družba. Iz Iraka pelje več naftovodov čez Sirijo v rezervuarje na obalah Libanona in Sirije. V Iraku velja iraški dinar, ki ga izdaja državna banka v Bagdadu. Leta 1951 je bivša vlada sprejela petletni načrt za razvoj gospodarstva, za katerega je predvidela 57 milijonov iraških dinarjev izdatkov. Letos spomladi sta iraški in jordanski kralj sklenila sporazum o federaciji med Irakom in Jordanijo, ki ga pa je te dni revolucionarna iraška vlada odpovedala.

Sestanek bagdadskega pakta?

London, 16. julija (AFP). — Predstavniki britanskega zunanega ministrstva je izjavil, da ne ve, ali bo kljub temu, da je bil v Iraku izveden državni udar, sestanek sveta bagdadskega pakta 28. julija v Londonu. Po nekaterih vesteh so namreč šefi Turčije, Irana in Pakistana zahtevali, naj se sestanek odloži, medtem pa potekajo priprave za sestanek tako kot da bo v napovedanem času.

Izredna seja norveške vlade

Oslø, 16. julija (Reuter). — Norveška vlada je imela danes izredno sejo, na kateri so proučevali položaj na Srednjem vzhodu. Seji je predsedoval zunanji ministler Lange.

Indijski predlog OZN

New York, 16. julija (AP). — Indija je včeraj predlagala, da bi na letošnjem zasedanju Generalne skupščine OZN ponovno proučili vprašanje Kitajske v organizaciji Združenih narodov. Indijski delegat v OZN Lal, ki je to predlagal v imenu indijske vlade Hamarskjöldu, je poleg tega predlagal, da bi dali na dnevni red tudi vprašanje Antarktike.

TELEGRAMI

NIKOZIJA — V Larnaki je bil ranjen nek Turek, nakar so takoj spet uvedli policijsko uro, ki so jo včeraj ukinitili razen v Nikoziji in v Famagusti.

PARIZ — Predsednik francoske vlade de Gaulle se je posvetoval s svojo vlado o stališču, ki naj bi ga zagovarjala Francija prihodnji teden na sestanku ministrov skupnega evropskega trga.

GUANTANAMO — Kubanski uporniki so včeraj izpustili sedem od 29 ameriških mornarjev, ki so jih ugrabili konec prejšnjega meseca.

BONN — Zahodnonemška jeklarska industrija je začela odpuščati delavce. Samo v Porurju so odpuščali 6000 delavcev. Proizvodnja jekla se zmanjšuje vsak dan za tisoč ton.

LONDON — Predstavniki britanskega zunanega ministrstva je izjavil, da je SZ v svoji včerajšnji notji predlagala, naj bi zahodno evropske države sklenile sporazum o prijateljstvu in sodelovanju.

PRAGA — Tu so objavili pismo češkoslovaškega premiera Sirokega zahodnonemškemu kanclerju dr. Adenauerju. Pismo predlaga tokojšnji sestanek predstavnikov obeh držav, da bi se pogovorili o vzpostavitvi diplomatskih odnosov v CSR in Zahodni Nemčiji.

DUNAJ — V avstrilski delegaciji, ki bo 21. julija odpotovala na uradni obisk v Moskvo, bodo premier dr. Julius Raab, podpredsednik vlade dr. Pittermann, ministar za zunanje zadeve Figl in državni sekretar v zunanem ministstvu dr. Kraisky.

PARIZ — Včeraj je bilo v Franciji ubitih v raznih nesrečah okoli 50 ljudi. V prometnih nesrečah je bilo ubitih 21, utonilo jih je 22, v Alpah so se ubili trije turisti, v tri ljudi pa 36 trešleto.

Polet v Ravnah

Ravenski fužinarji posvečajo največje skrb izboljšanju kvalitete svojih izdelkov, povečanju družbenega standarda in zniževanju cen

Delovni kolektiv ravenske železarnice je letos namenil vsa finančna sredstva iz sklada skupne porabe za izgradnjo družbenega standarda. S pospešeno izgradnjo stanovanjskih blokov nameravajo postopoma izprazniti nehigienične in zdravju neprimerne barake v bližini podjetja ob republiški cesti Ravne-Prevalje, v katerih še vedno stanujejo delavci ravenske železarnice. Železarna je že doslej ogromno storila za razvoj stanovanjske izgradnje, saj je na Čečevju nastalo novo naselje z okrog 2000 prebivalci. Trenutno zaključujejo na Čečovju izgradnjo 32-stanovanjskega in 26-stanovanjskega bloka, ki bosta še letos dograjena. Prav tako so letos začeli graditi tri desetstolpne bloke, od katerih bo v vsakem 42 stanovanj. Vzporedno z razvojem stanovanjske izgradnje urejajo na Čečovju tudi ceste in zelene nasade.

Zaradi hitrega povečanja prebivalstva trgovina v Ravnah ne ustreza več naraščajočemu prometu in potrebam prebivalcev. Zato so na Čečovju začeli graditi tudi trgovski dom, v katerem bodo prostori za mlekarstvo ter trgovino z zelenjavo, špecerijo, galanterijo, manufakturo, kofekcijo, čevlji, papirjem in nekaterimi drugimi artikli. Prav tako bodo v trgovskem domu uredili šivalnico in deset garsonjer. Ravenska železarna ima velike potrebe po strokovnem kadru, ki si ga šola v Metalurški industrijski šoli. Za to šolo gradijo na Čečovju internat, ki bo sprejel 140 gojencev. V internatu bodo uredili tudi prostore za učenje in preživljanje prostega časa ter zgradili telovadnico. Kot vse kaže, so na Ravnah dobro zastavili ter ustvarjajo vse materialne pogoje za uspešno

uvozavljanje stanovanjskih skupnosti.

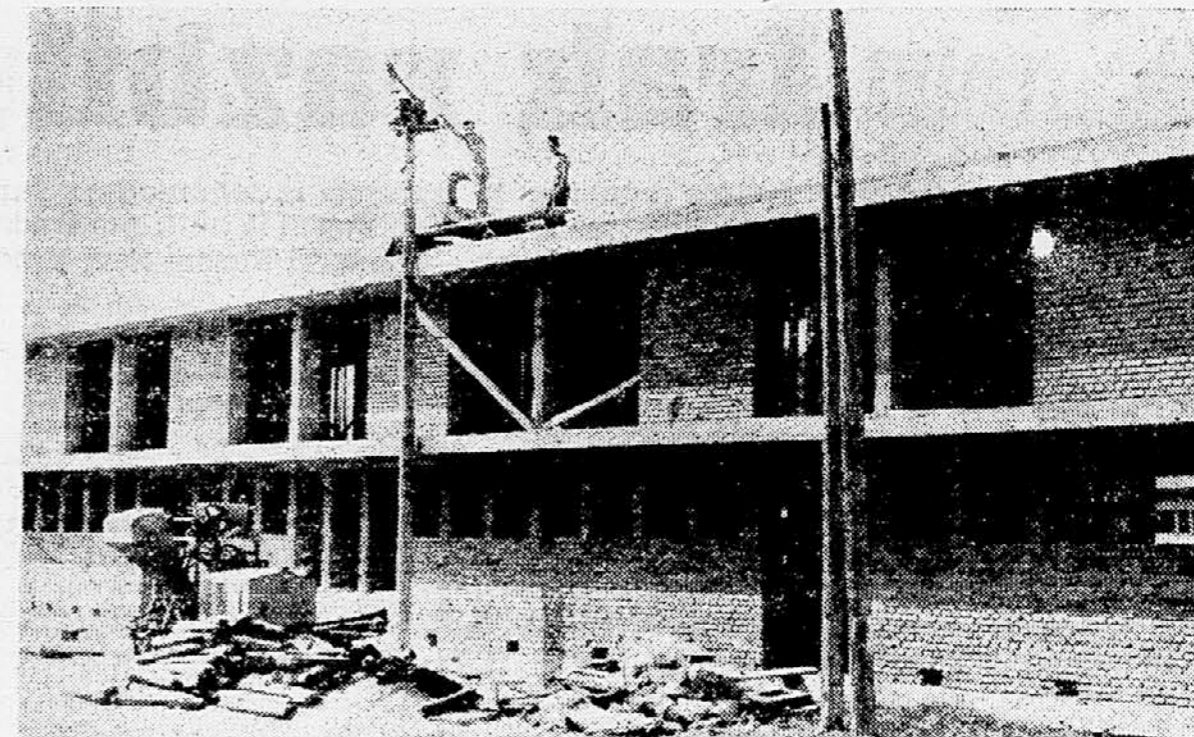
Sredstva amortizacije za racionalizacijo

Delavski svet in upravni odbor podjetja sta vsa sredstva iz amortizacijskega sklada namenila za razne racionalizacije in rekonstrukcije v podjetju. Tako razširjajo generatorske naprave, preusmerjajo razne peči v kovačnici in valjarni ter nabavljajo razne stroje za mehanično delavnico. Za valjarno so že izdelali elaborate in drugo potrebno dokumentacijo. Letošnji obseg proizvodnje so povečali z boljšim izkoriščanjem kapacitet ter so prodali v letošnjih prvih petih mesecih za 14 odst. več blaga kot lani v istem obdobju. Na povečano proizvodnjo je vplivala tudi nova peč v valjarni. Letos bodo prodali za 8,5 milijard dinarjev blaga, medtem ko je želja in cilj podjetja, da bi se v prihodnjih letih približali letno desetim milijardam vrednosti prodanega blaga.

Brzorezno jeklo in pnevmatsko orodje

Proizvodnjo brzoreznega jekla so osvojili že pred nekaj leti, vendar so ga proizvajali le nekaj deset ton, kar na jugoslovanski trg ni posebej vplivalo. Letos pa bodo izdelali nad 30 ton tega jekla v vrednosti okrog 6000 milijonov dinarjev. To je velikega pomena, saj moramo brzorezno jeklo še vedno uvažati ter na Ravnah proizvedena količina brzoreznega jekla predstavlja delovni prihranek v višini 800.000 dolarjev. V železarni izdelujejo tudi razne vrste pnevmatskega orodja za potrebe industrije, rudarstva in gradbeništva. Nekatera podjetja še vedno neupravičeno z neupanjem gledajo na to pnevmatsko orodje. Zato je podjetje ustanovilo posebno ekipo z rudarskim in železarskim strokovnjakom, ki v kamnolomih in rudnikih prikazuje uporabo pnevmatskega orodja in zagotavlja prodajo. V železarni nameravajo uvesti tudi proizvodnjo monoblok svetrov za vrtnenje v rudarstvu. Prednost teh svetrov je v tem, da je v glavi vstavljena posebna ploščica iz trde kovine. Tako se z uporabo tega svetrov rudarstva proizvodnja bistveno povečuje, stroški orodja pa bistveno zmanjšujejo.

Vrednost prodanega blaga se je v železarni v zadnjih sedmih letih povečala za več kot trikrat. Zato so ustvarili tudi vse možnosti za znižanje cen ter dali zgled ostalim kolektivom. Samo lani je znašala vrednost znižanja cen okrog 800 milijonov dinarjev. Tudi letos so pri visokolegiranjih jeklih znižali cene za 200 milijonov dinarjev. M. K.

Nad starimi Ravnami je zraslo v zadnjih letih na Čečovju novo mesto. V sodobno urejenih večnadstropnih stanovanjskih hišah so našle stanovanja številne družine železničarjev. Z prvimi pogledi na te nove Ravnne na pove, da pravzaprav nimajo trgovin. Zato so začeli graditi trgovsko hišo, kjer bodo Ravnčanji lahko kupovali vse, kar potrebujejo. Gradnja bodočega trgovskega središča v Ravnah lepo napreduje.

Vedno več motornih prevoznih sredstev

Gospodarsko razstavišče je ob nedavnem sejmu prometnih sredstev zbralo precej podatkov o našem prometu. Zlasti so zanimivi podatki o mednarodnem prometu. Jugoslavija se vedno bolj uveljavlja v mednarodnem prometu, čeprav ima še sorazmerno slabo cestno mrežo. Avtomobilska cesta bratstva in enotnosti bo pomenila velik preprek in važno mednarodno cestno žilo, ki ne bo samo povezovala vzhodne in zahodne kraje naše države, temveč bo imela tudi pomembno vlogo kot mednarodna prehodna cestna zveza. To zdaj v našem gospodarstvu precej občutno pogrešamo.

Vzporedno z napredkom cestnega prometa narašča ves drugi promet pri nas. Poblize si ogledmo le nadvse hitri razvoj motorizacije naše države. Da se presenetljivo hitro motoriziramo, bo potrdilo le nekaj števil in primerjav. Samo lani se je število motornih koles v Jugoslaviji povečalo za skoraj 70%. Predlanskim je bilo namreč v državi 15.601, lani pa že 26.492 motornih koles. Število osebnih avtomobilov se je povečalo od 15.152 leta 1956 na 22.170 lani. Tudi tovorni promet je zelo narasel. Predlanskim smo imeli 21.129 tovornih avtomobilov, lani pa že 25.791. Če omenimo še hitri razvoj avtomobilskega prometa, ki je ob predlanskem 27.1 avtomobov narasel lani na 3427 vozil, potem imamo vsaj okvirno podobo hitrega naraščanja cestnega prometa pri nas. Se jasneje pokaže stanje podoba, če zremo, da je bilo v začetku letošnjega leta v vsej državi registriranih že

okrog 138.000 voznikov, med njimi nad 55.000 poklicnih. — Od predlanskega leta do lani se je število registriranih voznikov motornih vozil povečalo za blizu 30.000. Največ prirastka so dali vozniki amaterji, saj jih je bilo blizu 25.000 novih. Omeniti pa moramo tudi naraščanje števila voznikov amaterjev — žena, ki jih je v Jugoslaviji že 1826. Morda je to nastevanje podobno ameriškim statistikam. Vsekakor pa se mi zdi zanimivo še to, da je razen ob nedeljah naprtilo izpit za voznike amaterjev vsak dan najmanj 80 oseb. Zalostno, a vendar resnično dejstvo, ki nas stalno vznemirja, pa je vzporedno s prometom naraščajoče število prometnih nesreč. Vsak dan imamo na cestah v Jugoslaviji vsaj dva mrtva in okrog 20 ranjenih. To hitro naraščanje prometnih nesreč skušamo pri nas zajeziti na najrazličnejše načine. Uporabljamo najrazličnejše ukrepe, ki so se uveljavili drugod po svetu ali pa smo prišli do njih v domači praksi. Med najpomembnejše organizacije, ki skušajo na vse načine

zajeziti to zlo modernega cestnega prometa nedvomno spada Avto-moto zveza, ki je posebno v Sloveniji ob podpori Tajništva za notranje zadeve dosegla vidne uspehe. Naša motorizacija se stalno veča, večajo pa se tudi potrebe in želje potrošnikov. Pri nas hodimo isto pot, kot so jo v izpolnjevanju prometa prehodili že v drugih, sedaj glede tega naprednejših državah. V Jugoslaviji so motorna kolesa in mopedi nekakšni magneti, ki nas vlečejo med zelo motorizirane. To napredno vlogo bodo ta vozila verjetno obdržala še dalj časa. Hitro in zanesljivo pa nas vleče na trdnjša tla — na štiri kolesa. Modeli, ki se bodo gotovo najbolj obnesli in ki imajo veliko prihodnost, so kategorija ekonomičnih in majhnih avtomobilov tipa 600 ali še manjše kubature, ki pomenijo, posebno za evropske države poglavito smer avtomobilske proizvodnje zaradi praktične vrednosti za povprečnega človeka.

Bogate prireditve ob gorenjskem sejmu

Kakor vsa druga leta, letos pa še v posebni meri, bo gorenjski sejem v Kranju dajal posebno pozornost turizmu Gorenjske; saj pomeni prav turizem eno najvažnejših gospodarskih panog tega področja, ki ima še vedno neomejene možnosti za razvoj.

Letošnjega gorenjskega sejma, ki bo trajal od 1. do 11. avgusta se bo udeležilo okrog 180 razstavljalcev ne samo iz Slovenije ampak tudi iz drugih republik. Sejem bo razdeljen na turistični, obrtni, trgovski in industrijski del. Razstavljenega blaga bo bilo tudi prodajali.

Na gorenjskem sejmu v Kranju bodo letos propagirali turistične zanimivosti Slovenije predvsem pa Gorenjske. Razstavljalci bodo tudi najrazličnejšo opremo za hotele in restavracije, narodne noše, najrazličnejše vezenine, čipke, pletenine in drugo. Na sejmu ne bo manjkalo tudi športnih rekvizitov in planinskih potrebščin.

Na sejmu bodo sodelovala najrazličnejša podjetja tekstilne, prehrambene, kovinske, elektro in lesne industrije ter drugih industrij. Poudarek pa bo predvsem na predmetih za široko potrošnjo.

V času sejma bodo predvsem v Kranju pa tudi drugod po Gorenjskem najrazličnejše kulturne in športne prireditve. Gotovo bo zanimiva posebno mednarodna avto-moto dirka na Ljubelj 3. avgusta letos. Prav tako bo v času sejma organizirana tudi razstava kmetijstva in republiške tekmovalne izložbenih aranžerjev. V Kranju bodo gostovale najrazličnejše kulturno umetniške skupine, nastopile pa bodo tudi domače. Tako velja omeniti nastop pevskega zbora France Prešeren, Koroški večer, gostovanje folklorne skupine jeseniške Svobode itd. V teh dneh bodo v Kranju odprli tudi novo tekstilno solo, novo kavarno oziroma restavracijo, prav tako pa bo tudi svečana otvoritev žičnice na Krivavec pritegnila mnogo obiskovalcev in turistov v dneh sejma v Kranju in na Krivavec.

Sarajevo se motorizira

Se pred nekaj leti so mogli v Sarajevu na prste prešteti lastnike motornih vozil. Danes pa je Sarajevo v pravih pomenih mesto motornih vozil. Nekaj tisoč meščanov ima motorna vozila raznih znamk, o številu koles pa raje ne govorimo. Ta hitri priliv »motorizacije« v mesto je naložil nov problem prometni milici — povečalo se je število prometnih prestopkov. Zato izpitna komisija in komisija za registracijo vozil zelo ostro ukrepata, da bi dobili — seveda v korist prometa — zanesljivejši vozniki kačer. A. R.

Sarajevčane, velike ljubitelje hribov in izletov, je posebno pomembna graditev vzpenjače na Trebevič. Okrajni ljudski odbor je namreč začel letos graditi vzpenjačo domala iz mestnega središča na Trebevič. Trebevič je znano in priljubljeno izletišče Sarajevčanov. Razne ureditve in naprave kot tudi vsa zemeljska dela so že skoraj končani in tako upajo, da bo vzpenjača stekla že drugi mesec. Pomembna bo tudi pozimi, ker bo omogočala tisočim Sarajevčanom, da se bodo vozili smučati na najboljša trebeviška smučišča.

Sarajevčani so razočarani, ker se ne bodo mogli že letos kopati v novem 500 m dolgem jezeru sredi mesta. Pričakovali so namreč, da bo veliko jezero na Bentbašti dokončano že junija. Toda zaradi slabih vremenskih razmer in težavnega zemljišča bodo jezero dokončali šele drugo leto. Do zdaj so vložili v graditev tega kopališča več ko 100 milijonov dinarjev. Ko bo jezero dograjeno, Bentbašta ne bo samo kopališče, temveč bo pravo zabavno in športno središče, kjer bodo tisoči Sarajevčanov preživljali prosti čas.

Skladišni trg, hladilnica in klavnica

Znano je, da Sarajevo nima takega zaledja kot n. pr. Beograd ali Zagreb, ki bi moglo oskrbovati mesto z zadostnimi količinami sadja, povrtnine in drugih potrebščin. V glavnem dovajajo blago iz Hercegovine, Dalmacije in celo iz Makedonije. Pripeljano blago je treba prodati čimprej, seveda sveže. Toda ohraniti blago sveže — to je bilo do zdaj za trgovce velikanski problem, ker Sarajevo nima kakih večjih hladilnic in skladišnih objektov. Zato bo dokončanje hladilnic in klavnice z zmogljivostjo 250 vagonov mnogo prispevalo k ureditvi pravočasne oskrbe mesta s povrtnino, sadjem, mesom in drugimi hranili. Prav tako pričakujejo, da bodo kmalu dokončali delo pri graditvi velikega »skladišnega trga« z zmogljivostjo 200 vagonov. Tako bo vprašanje skladišnega prostora kar precej urejeno.

Odprava v osrčje Triglava

Temeljite in odgovorne priprave — Okvirni načrt pripravljen — Vodja ekspedicije je že določen — Ekspedicija v eno najgloblji slovenskih brezen »Jazben«

Poročali smo že, da bo še letos odšla v Triglavsko brezno odprava, ki bo raziskovala jamo — verjetno eno večjih na svetu. Na sestanku, ki so ga imeli te dni jamarji, so se o zahtevni ekspediciji podrobno pogovorili. Odprava, ki bo štela najmanj 30 izkušenih in pogumnih jamarjev, bo začela prodirati iz osrčja Triglava v drugi polovici septembra ali v začetku oktobra, če bo vreme neugodno. Če bo vreme vseskozi slabo, bodo počakali do prvih zmrazil.

Odprava bo skupna za vse slovenske jamarje. Ob koncu tega tedna bo skupina slovenskih jamarjev odšla na Triglav pogledat, če se z ledom prekrit vhod v brezno že odpira. Druga ekspedicija bo odšla v eno največjih brezen na naših tleh. Brezno Jazben na Primorskem je že dolgo predmet zagonetnih ugibanj. Odprava bo krenila na pot v drugi polovici tega meseca in bo štela tako kot triglavska ekspedicija okrog trideset ljudi. Izvedli jo bodo prostojnski jamarji.

Po italijanskih podatkih meri brezno 510 m. Ekspedicija bo trajala najmanj tri dni in bo zahtevala enakih sposobnosti kot prva. Podatki, ki so jih dobili v brezno doslej, pravijo, da pri 89 m začenja vdirati v brezno voda, ki verjetno zaliva odprtino do dna. Od vrha do dna je verjetno 12 stopenj, ob koncu pa se spušča strma galerija. Odprava bo zahtevala dokajšnjih tehničnih priprav. P. L.

Pri tej odpravi bodo seveda skrbeli za zdravje in življenje vsakega udeleženca. Odprava ob neprimernem vremenu ne bo prodirala naprej. V zvezi s tem imajo posebne skrbi v letošnjim stanjem triglavskega ledenika, ki se letos menda veča. Po nekaterih podatkih pa je upati, da jamarjev vreme in ledeniki ne bodo pustili na cedilu. To je zlasti važno za to, ker v večjih globinah nastopa voda.

Tako je pač. Dan na dan hodite po sarajevskih ulicah, pogledujete v razna podjetja in ustanove, opazujete »Grbavico II.«, kako vsak dan, pravzaprav vsako uro spreminja svojo podobo, oziroma kjer rastejo nova sijajna stanovanja; tu pa tam stopite v kako trgovino, preberete vsako jutro pri skodelici »prave turške kave« v »Centralux« ali »Evropi« jutranje »Oslobodjenje« in ... In, seveda, potem zapišete v beležnico: »Videl sem to in to.« Recimo, tukaj je zdaj v jutranjih urah nebo azurno modro, brez oblaka, okoli polnočnega, ali natančneje povedano, okoli dveh popoldne pa bo živo, natlačeno z oblaki, iz katerih bo lilo, čez slabo uro po nalivu boste pa spet lahko zapisali da je v Sarajevu lepo, sončno, pravo poletno vreme. Ulice so posebno ob prvem mraku živahne, prenatrane, kar zatlačene. Tisoči in tisoči Sarajevčanov privrejo v zgodnjih večernih urah na svoj »korzo«, sprehajališče. In kaj je še drugega? No, ljudje se prerivajo in stiskajo v tramvajih in v avtobusih, kavarnah in gostinskih vrtovi so napolnjeni, če v prvih večernih urah ne morete več najti prostora. Pred kinematografi so vrste in tisto znano spraševanje »imate karto več?« ima v Sarajevu že zdavnaj domovinsko pravo.

Tisto, kar je te dni v Sarajevu najvažnejše, kar najbolj označuje mestno življenje, tisto, o čemer največ govorijo na ulicah, po podjetjih in ustanovah, je nova ekspresna restavracija. Izleti, v zvezi s tem pa graditev vzpenjače na Trebevič, dograditev velikega kopališkega jezera sredi mesta, problem oskrbe mesta in vprašanje mestnega prometa, oziroma »motoriziranja« Sarajevčanov.

Sarajevo te dni

Restavracija s 3000 obroki na dan

Te dni se je uresničila davna želja in velika potreba Sarajevčanov. Odprli so ekspresno restavracijo. Urejena je moderno, pravijo, da je najmodernejša in po zmogljivosti največja v državi. Od prejšnjega ponedeljka, ko so odprli v Titovi ulici restavracijo, jo obišče vsak dan deset tisoč meščanov. Ker je moderno urejena, je brž pritegnila veliko zaposlenih, ki morejo dobro kositi za 140 din. Restavracija pripravi vsak dan 3000 obrokov.

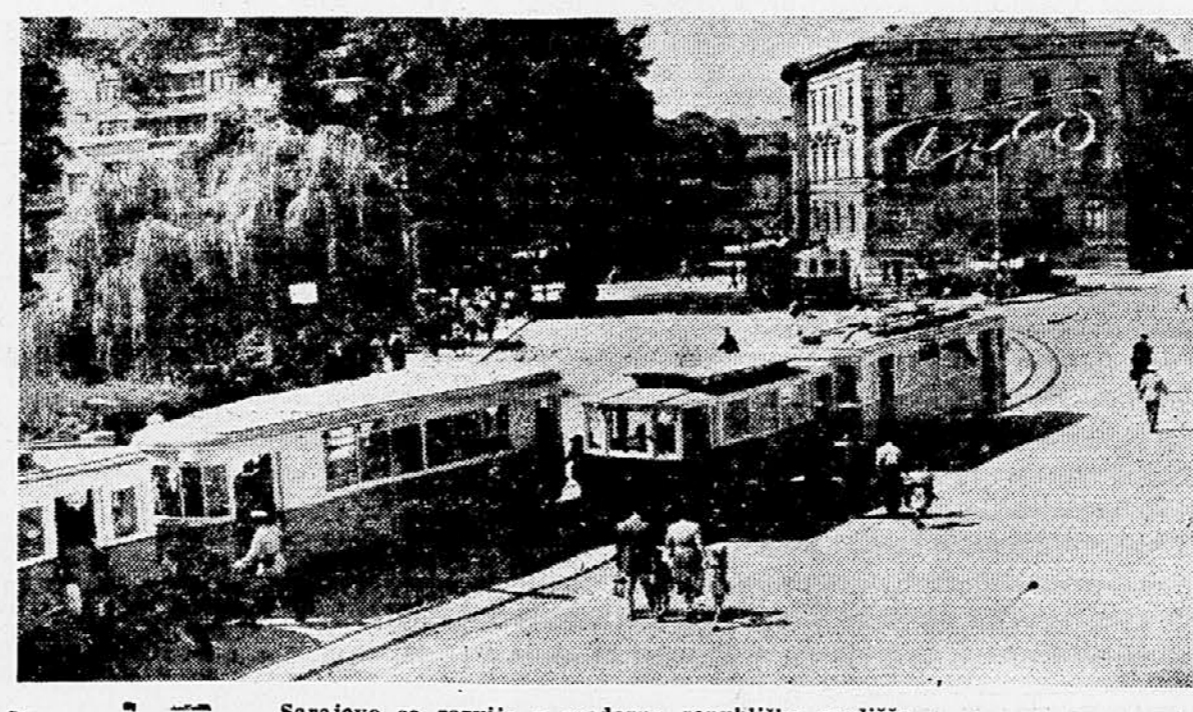
V toplih tednih Sarajevčani vsako soboto in nedeljo kar oblegajo priljubljena izletišča: »Vrlo Bosne«, Ilidžo, Hrasnico, Vogosče, Semizovac, Kiseljak, Pale, Boraška jezera in Jahorina. Ob sobotah in nedeljah zapusti mesto okoli 50.000 prebivalcev in si poišče odih in zabavo na teh izletiščih. To število bi bilo še veliko večje, če bi bile prometne zveze s temi kraji boljše. Avtobusov in drugih prevoznih sredstev je na teh relacijah občutno premalo, čeprav jih izrabljajo do skrajne meje. Zato te dni z nestrpnostjo pričakujejo, da bodo dobili še 20 modernih in prostornih avtobusov domače proizvodnje, ki sta jih kupila okrajni ljudski odbor in mestno prometno podjetje. Za

Del opreme ekspedicije bodo na pomoč Triglavu verjetno odvrkla letala, deloma pa jo bodo v visokogorski svet nosile mule. Ekspedicija bo trajala od pet do osem dni. Prvi dan bodo udeleženci odprave prišli do baze na Kredarici, drugi dan bodo postavili lestevico do Velikega brezna, kjer bo pohod v neznanu brezno začel. Istega dne si bodo ogledali jamarji položaj navzdol. Če bo vreme ugodno, bodo tretji in četrti dan izvedli glavni prodor v globino. Peti in šesti dan bodo opravljali znanstvene meritve. Seveda bodo morali vmes blivakirati in se predvidoma vsakih dvanajst ur izmenjavati. Sedmi dan bodo počivali in osmega dne se bodo vrnili.

V brezno boste prodirali dve skupini. Ena izmed teh bo morala vršiti vsa znanstvena in tehnična opazovanja. Jamarji bodo iz osrčja Triglava povezani s površino s telefonsko ali radijsko zvezo. Posebno pozornost posvečajo jamarji že zdaj izbiri kandidata za ekspedicijo. Pri izbiri bodo upoštevali fizično, duhovno in moralno trdnost jamarjev. Vsakega člana odprave bodo v tem pogledu preiščevali in bo šele tako pripravljen smel na zahtevno pot.

Na sestanku meddržavnega odbora jamarjev Slovenije so postavili tudi že vodjo ekspedicije. OGLAS

- SLOVENSKEM
- POROČEVALCU
- GOTOV
- USPEHI

Sarajevo se razvija v moderno republiško središče

OPOZARJAMO VSE NAROČNIKKE ki žele za časa dopusta prejemati časopis na poštniški naslov, da nam ob spremembi naslova sporoče poleg novega tudi svoj stalni naslov. SLOVENSKI POROČEVALEC.

Šolstvo v mariborskem okraju

Težave zaradi pomanjkanja prostorov in vzgojiteljev — Ponekod pouk celo v treh izmenah

Materijsko stanje šolstva v mariborskem okraju kljub prizadevanju ljudske oblasti še vedno ni zadovoljivo. To je posledica porušitve šolskih poslopj med vojno, naraščanja števila prebivalstva ter novih razno-

vrstnih potreb po strokovnjakih v gospodarstvu in javnih službah ter končno tudi velikih možnosti, ki jih ljudska oblast daje državljanom za njihovo nadaljnje izobraževanje. Vzporedno s povečanim številom prebi-

valstva v Mariboru in nekaterih drugih industrijskih centrih pa se ni razvijalo materialno stanje šolstva, kar velja zlasti za šolske prostore. To je razvidno iz dejstva, da se je od leta 1939 do danes število šoloobveznih

otrok povečalo za 28 odst., medtem ko je je šolski prostor povečal le za 17 odst. Prav tako se je število šoloobveznih otrok povečalo po vojni od 37.000 na 52.000.

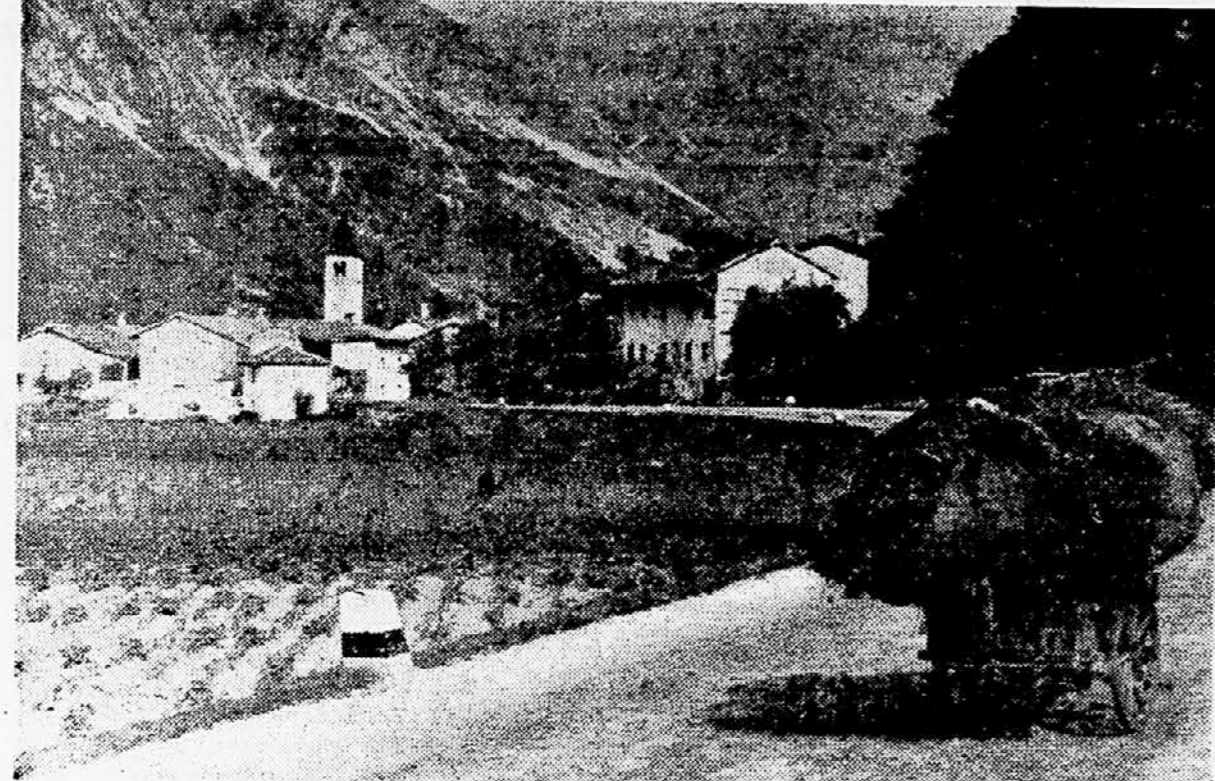
V Mariboru in v nekaterih industrijskih središčih okraja nimajo šole, kjer ne bi bilo tudi popoldanskih izmen. Za ublažitev takšnega položaja so preuredili za šolske potrebe nekatere javne in zasebne zgradbe, zgradili vrsto novih šol ter nekatere adaptirali, vendar je v glavnem povsod pouk v izmenah. V Studencih, Pobrežju, Goriscnici, Ivanjkevcih in nekaterih drugih krajih se je pouk odvijal celo v treh izmenah. Prav tako grozi tretja izmena še nekaterim šolam v Mariboru, nadalje v Vitomarcih, Majšperku, Zavrchu, Sladkem vrhu, Veliki Prevaljah, Črni in drugod. Osnovni pokažatelj kažejo, da je kapaciteta šolskega prostora v mariborskem okraju izkoriščena povprečno s 172 odst., v obveznem šolstvu pa s 188 odst. V nekaterih šolah kot na primer v občini Sentilj, Lenart, Ptuj in v nekaterih drugih krajih bi glede na veliko število učencev v oddelkih morali preiti na pouk v treh izmenah. Tega ne morejo storiti, ker je oddaljenost do šol prevelika.

Zelo pereče je tudi vprašanje vajenskih šol, ki večinoma sploh nimajo lastnih prostorov. Sa teže je s prostori za srednje strokovne šole, saj je bilo v šolskem letu 1957-58 odklonjenih nad 1000 dijakov, ki so prošili za sprejem. Tudi letos ni pričakovati izboljšanja, saj je bilo že ob prvem vstopu na srednje tehnično šolo odklonjenih 200 prostov. Položaj ni nič boljši na srednji kmetijski, srednji ekonomski in posebej administrativni šoli ter na srednji medicinski šoli, ki zaradi pomanjkanja prostora vpisuje novince vsako drugo leto.

V zvezi s šolsko reformo, ki daje mnogi večji poudarek delovno-tehnični vzgoji otrok, je zlasti neugodno dejstvo, da razpolagajo vse šole v okraju ne glede na stopnjo in vrsto — z izjemo, nižjih strokovnih šol s praktičnim poukom — le z 12 opremljenimi šolskimi delavnicami, 6 risalnicami, 8 učilnicami za fizikalno-kemijski pouk in le z 20 šolskimi telovadnicami.

Problem zase je pomanjkanje učnega kadra. Glede na število učencev, oddelkov in glede na potrebe v predmetnih skupinah manjka v okraju 420 učnih moči.

M. K.

Dolina zelenomode Soče je od Kobarida navzgor izredno slikovita. Visoko nad strugo se vije v skale vklesana cesta, ki doseže po nekaj kilometrih — tam kjer se dolina nekoliko razširi — priklupno naselje Trnovo. Prebivalci tega okraja so izredni ljubitelji cvetja, saj so ga polna vsa okna, ob cesti skozi vas pa imajo praveci drevede oleandrov. Na sliki: Pogled na Trnovo (Foto Selhaus)

Ptujska mlekarina izdeluje jugolit

Po skrbnih in dolgotrajnih pripravah je ptujska mlekarina začela v svojem posebnem obratu izdelovati umetno maso na kazeinski bazi jugolit. Za začetek bodo letos izdelali 50 do 60 ton jugolita, po katerem je na jugoslovanskem trgu veliko povpraševanje. Za normalni začetek proizvodnje je podjetje nabavilo gnetilni stroj iz Zahodne Nemčije, stiskalnice iz Italije in nekatere druge stroje od domačih podjetij. Jugolit uporabljajo za izdelavo gumbov, galanterijskih predmetov, pisalnih garnitur, dekorativnega materiala in vrste drugih predmetov. Ptujska mlekarina ga prodaja v glav-

nom Tovarni gumbov v Kamniku, Galanteriji Soštanj in še nekaterim drugim podjetjem. Prostorji za proizvodnjo jugolita ne ustrezajo, ker so pretesni. Za formaldehidne kopele in sušilnice bi potrebovali večje prostore, ki bi bili medsebojno povezani. To vprašanje je lahko rešili, kolikor bi podjetje skupno z občinskimi ljudskim odborom preskrbelo dve stanovanjski delavnici mlekarne, ki stanujeta v njenih prostorih. V Ptujju bi kazalo ustanoviti obrtno delavnico, ki bi izdelovala izdelovalne galanterijske predmete, gumba in druge. Ustanovitev takšne delavnice bi koristila predvsem občinskemu gospodarstvu, proračunu občine in vsem Ptujčanom.

M. K.

Na Vršeh - planšarski obrat

Nedaleč od Cepovana, ob območjih Trnovske planote, je naselje Vrše. Prebivalci tega kraja so med NOB nudili vse gostoljubje partizanom in kurirjem, katerih pot je vodila tudi mimo iz Cepovana v Trbušno. V tem naselju je živel pred vojno 50 prebivalcev, danes pa šteje le šest družin z 18 člani, večinoma priletniki. Prebivalci tega kraja so zaprosili občinski ljudski odbor

za prihodnjo pomlad pa nameravajo začeti urejati na Vršeh vzoren planšarski obrat za okrog 80 govedi. Izkoriščali naj bi ga kmetijsko gospodarstvo Aješevca in kmetijska družina Cepovana, ki naj bi pasli tu mlado plemensko živino.

M. K.

Na Primorskem mlatio

Pred kratkim so po Koprskem in goriškem začeli žeti pšenico. Te dni pa mlatio žito delajo od jutra do večera. Mlačev je na višku posebno v zgodnejših območjih goriškega okraja. Klub suši in drugim neugodnostim je pšenica kar dobro obrodila. Posebno dober hektarski donos je dala pšenica povsod tam, kjer so izdatno gnojili in pravilno obdelovali. Na ekonomiji kmetijske zadruge Koper menijo, da bo znanal povprečni hektarski donos dvajset metriških stotov. Na najboljših površinah pa bo pšenica dala tudi do štirideset stotov na hektar.

Spominska plošča... V Nemškem rovtu v Bohinju so nedavno odkrili spominsko ploščo sedmim vaščanom, ki so padli v boju na Jelovici. Pri odkritju so sodelovali člani "Svobode" iz Boh. Bistrice, tamkajšnji vokalni oktet, pripadniki predvojaške vzgoje Spominsko ploščo so vgradili na gasilski dom.

Višem ob čuvavci Niso se zadovoljili s poročilom. Na delovnem redu zadnje seje občinskega ljudskega odbora Videm ob Savncini je bilo tudi poročilo o zdravstvenih dejavnosti v občini. Poročilo občinskega zdravnika je vsebovalo večinoma razne številke in se ni dotaknilo bistvenih zdravstvenih problemov in težav v občini. Odborniki poročila niso sprejeli; ter so pooblastili občinski svet za zdravstvo, naj do prihodnje seje pripravi temeljitejšo poročilo. Odborniki so potrdili zaključne račune gospodarskih organizacij za leto 1957 razpravljali o možnostih za izkoriščanje slatinskega vrelca v Očeslavcih ter o elektrifikaciji nekaterih krajev v občini. K.

Miru Počkarij v spomin

Te dni so v Mariboru spremljali na zadnji poti ravnatelja trgovskih šol Mirota Počkarija. Pogreba so se udeležili številni zastopniki organizacij, društev in šol, grob pa so prekrili s številnimi vencami in cvetjem. Pogreb je pokazal, da so izgubili v Mariboru vzgojitelja, ki je hudo zelo pogrešani. Miro Počkarij je bil komaj 15 let star priključil takoj po prvi svetovni vojni koronkimi prostovoljec s koroškega se je vrnil težko ranjen. Tudi med mlačno vojno je bil med tistimi, ki so se prvi odzvali klicu zaslužene domovine. Za svoje požrtvovalno delo je bil odlikovan z redom hrabrosti II. stopnje. Redom hrabrosti I. stopnje. Po osvoboditvi je opravil razne odgovorne funkcije, dokler se ni aret leti kot ravnatelj trgovskih valenskih šol v predal vzgoji naše mladine. S sebi lastno ljubeznijo in srčno dobroto je prenašal nanje svoje bogato znanje.

Te dni so v Mariboru spremljali na zadnji poti ravnatelja trgovskih šol Mirota Počkarija. Pogreba so se udeležili številni zastopniki organizacij, društev in šol, grob pa so prekrili s številnimi vencami in cvetjem. Pogreb je pokazal, da so izgubili v Mariboru vzgojitelja, ki je hudo zelo pogrešani. Miro Počkarij je bil komaj 15 let star priključil takoj po prvi svetovni vojni koronkimi prostovoljec s koroškega se je vrnil težko ranjen. Tudi med mlačno vojno je bil med tistimi, ki so se prvi odzvali klicu zaslužene domovine. Za svoje požrtvovalno delo je bil odlikovan z redom hrabrosti II. stopnje. Redom hrabrosti I. stopnje. Po osvoboditvi je opravil razne odgovorne funkcije, dokler se ni aret leti kot ravnatelj trgovskih valenskih šol v predal vzgoji naše mladine. S sebi lastno ljubeznijo in srčno dobroto je prenašal nanje svoje bogato znanje.

Novi delovni delavnici mlekarne, ki stanujeta v njenih prostorih. V Ptujju bi kazalo ustanoviti obrtno delavnico, ki bi izdelovala izdelovalne galanterijske predmete, gumba in druge. Ustanovitev takšne delavnice bi koristila predvsem občinskemu gospodarstvu, proračunu občine in vsem Ptujčanom.

Novi delovni delavnici mlekarne

Novi delovni delavnici mlekarne, ki stanujeta v njenih prostorih. V Ptujju bi kazalo ustanoviti obrtno delavnico, ki bi izdelovala izdelovalne galanterijske predmete, gumba in druge. Ustanovitev takšne delavnice bi koristila predvsem občinskemu gospodarstvu, proračunu občine in vsem Ptujčanom.

Sport

In naposled - doma!

MIRO CERAR IN NEVENKA POGAČNIK IZ MOSKVE

Ljubljanski kolodvor v polnih večerih precej spremenilo. Tudi sredi noči je peron navadno poln izletnikov in dopustnikov, kovičkov in potovalnih mrzlice. Noč od torka na sredo ni bila drugačna. Se posebno pozornost pa je vendar vzbujala gruča ljudi, ki je nekoga pričakovala. V skupini so bili mladi in stari. Nekateri s šopki cvetlic in celo — fotoreporter je bil med njimi.

Mogel trditi, da me je kdo oškodoval! Nato je v nekaj besedah podal "poročilo" še svojemu trenerju. In naposled — vendar domov.

Cerar je sedaj doma in gotovo se bo še oglašil z vtisi z velike prireditve, na kateri je dosegel tako izvrsten uspeh. Svoji pravi? Gotovo ne!

-eb

Miro Cerar spet v Ljubljani. Na našem posnetku je v družbi bivšega državnega prvaka Konrada Grlica, ki je bil v Moskvi kot opozovalec Partizana Slovenije.

Potniki so se začeli radovedno sukati okoli skupine. »Koga čakate?« so spraševali radovedneži. »Telovadca,« je bil odgovor. Z zamudo je pripeljal na postajo brzec iz Beograda. Gruča se je zganila: »Tam sol! In res! Iz enega izmed oken vagona, namenjenega v Rim, so se zasmejali znani obrazi. Miro Cerar v modri obleki državnega telovadnega reprezentanca, Nevenka Pogačnik ter spremljevalca Konrad Grlica in Miro Longyka.

Sprejem v Ljubljani je bil skromen, kakor je skromen državni prvak Miro. Zato pa je bil tem priskrbenjši. Stisk roke prijateljev, znancev, funkcionarjev Partizana, staršev in šopki — to je bila iskrena čestitka slovenske športne javnosti telovadcem, ki so nas tako častno zastopali na XIV. svetovnem prvenstvu v Moskvi.

V krogu prijateljev je moral Miro kljub pozni uri odgovorjati na prva spontana vprašanja. »Kako je bilo? Kaj si videl? Ali so te zares opeharili?«

19-letni Cerar je skušal potolažiti najbolj neučakano. »Bilo je izredno naporno. Tekmovanje je bilo na zelo visoki kvalitetni ravni. Najboljši so pravi umetniki. Ne bi

Sportniki še brez strehe

V terek je bil v prostorih kluba poslanev skupni sestanek izvršnih odborov Športne zveze Slovenije in Partizana Slovenije, na katerem so razpravljali o perečih problemih, ki zadevajo obe organizaciji. Med drugim so ugotovili, da terja nabitih stroškov za 33 organizacij, ki so po požaru privzornjari v Likozarjevi ulici izgubile poslovne prostore. Posebno kritičen ho položaj tečaj, ko se bo na trahort znova začel pouk. Možnosti za rešitev tega problema je več in bosta obe organizaciji o svojih predlogih obvestili pristojne forume. Na sestanku so tudi sklenili, da bo založba »Polet« odšel delovala v okviru časopisno-založniškega podjetja »Ljudska pravica«. Odborili so finančno pomoč za izgradnjo bazena v Dolenskih Toplicah in obliubili graditeljem ceste Bratstva in enotnosti še izdatnejšo podporo s strokovnimi kadri. Oba odbora sta bila še seznanjena s predloži republikanske komisije za telesno kulturo glede šolanja novih kadrov (ustanovitve Akademije za telesno vzgojo, dopolnitve na učiteljskih tečajih).

IZZREBANE SKUPINE KVALIFIKACIJ NOGOMETASEV ZA ZACETEK — ODRED : RUDAR IN KRIM : BRANIK

V Beogradu so v terek srečali izbrani pare za kvalifikacijsko tekmovalje nogometasev za vstop v novo osnovani II. zvezni ligi. Skupine so v glavnem ostale iste, le da so v kvalifikacijske tekme vključili še ekipo Šibenika, za katero so sprva menili, da se sploh ni prijavila. V zahodni skupini so dobili udeleženci naslednje številke: I. skupina: 1. Šibenik, 2. Metalac (Zgb) ali Ljubljana, 3. Varteks, 4. Segesta. II. skupina: 1. Metalac (Sisak), 2. Odred, 3. Rudar, 4. Elektrostroj, 2. Krim, 3. Branik. IV. skupina: 1. Borovo, 2. Proleter (Belišće), 3. Jedinstvo (Brčko). V. skupina: Rudar (Kekanj), 2. Neteta (Metković), 3. Zenica. VI. skupina: Dalmatinae (Spiti), 2. Tekstilac (Dervent), 3. Borac (Banja Luka). Na vzhodu so skupine naslednje: I. skupina: 1. ŽAK (Kikinda), 2. Zvezda (Sub.), 3. Novi Sad, 4. Beograd. II. skupina: 1. Lovćen (Cetinje), 2. Sloboda (Titovo Uziće), 3. Sloga (Kraljevo) in 4. Trepča (Koš. Mit.). III. skupina: Radnik (Vrbaš), 2. Srem (Srem. Mitrovića), 3. Hajduk (Kula), 4. Bečej; IV. skupina: 1. Rudar (Koš. Mitrovića), 2. Radnički (Kragujevac), 3. Timok (Zajčar), 4. Budućnost (Smederevo). Zmagovalci vseh skupin, v katerih bodo igrali po dvojnem točkovnem sistemu, bodo postali člani II. zvezne lige. I. kolo bo na sporedu že v nedeljo 20. julija. Razpored tekem je naslednji: I. kolo: 23 in 1:4. II. kolo: 4:3 in 1:2. III. kolo: 2:4 in 3:1. Najprej se bodo slovenski predstavniki pomerili med seboj. Odred bo igral z Rudarjem, Krim pa z Branikom.

M. K.

Izpopolnitev proizvodnje

Tovarna usnja v Lenartu obratuje že nad 150 let — Načrti za rekonstrukcijo

Tovarna usnja v Lenartu je bila ustanovljena pred več kot 150 leti, zato so naprave že dokaj izrabljene. Številne inšpekcije so zahtevale preureditev prostorov in splošno rekonstrukcijo podjetja, ki nima garderob, umivalnic in drugih primerno urejenih sanitarij. Zaradi tega sta upravni odbor in delavski svet podjetja že večkrat razpravljala o rekonstrukciji in o možnostih za povečanje proizvodnje. Rekonstrukcijski program predvideva preureditev glavnega tovarniške objekta, ureditev sanitarnih naprav, novo razdelitev strojnih naprav, gradnjo novih garaž in mehaničnih delavnic, adaptacijo upravnega poslopja ter modernizacijo notranjega transporta. S predvideno rekonstrukcijo

bodo lahko povečali dnevno kapaciteto namakanja govejih kož za izdelavo podplatnega usnja in gornjega usnja od sedanjih 1,7 na 2,5 ton. Rekonstrukcija bo omogočila tudi ureditev novih ekstraktov ter uporabo večjih količin smrekovega lubja namesto dražjega taninskega ekstrakta. Podjetje bo zgradilo tudi transformator za lastnim vodom od glavnega voda do tovarne. Tako bodo prihranili precejšnje zneske, ki jih sedaj podjetje plačuje za jalov tok. Te dni so nabavili pri Kostroju v Slovenski Bistrici nov stroj za razbijanje podplatnega usnja ter ga že montirali. Prav tako bodo v perspektivi uvedli v podjetju avtomatičen pogon posameznih strojev.

M. K.

Želja za zaslužkom jih je pripeljala na zatožni klop

Pretekli teden se je začela pred Okrožno sodiščem v Celju obravnavati prva kaznivih dejanj. Elek-tro-radia-centra v Celju, in sicer proti bivšemu poslovođu Martinu Košen, v. d. direktorja Franca Zorcu, računovodkinji Oligi Kerček in knjigovodkinji Vidi Ropotar. Vsi so obtoženi, da so izrabljali službeni položaj, izstavljali lažne listine, prejemali podkupnine, protizakonito trgovali in prikriivali primanjkljaje z zviševanjem cen. Obtoženci se na vse načine izogibavajo in otežujejo sodnim organom izsleditev resničnih dejstev. Poslej je obtožencem dokazano 11 kaznivih dejanj. Dokaznega gradiva je toliko, da se vsem eden od njih ne bodo mogli izogniti, čeprav marsikatero zanikajo in izjavljajo da za marsikatero niso vedeli, če je protizakonito. V svoja spekulativna dejanja so pritegnili tudi razne obrtnike in druge lahkomišelnice osebe. Razprava traja že teden dni. Zanjo pa je med Celjani veliko zanimanje.

bec. K. M.

NENADOMA NAS JE ZAPUSTIL

FRANJO RAUTNER

ČLAN NADZORNEGA ODBORA PRI KMETIJSKI ZADRUGI V BISTRICI OB SOTLI

POGREB BO V PETEK, 18. JULIJA OB 8. URI IZPRED »GORSKEGA DOMA« NA POKOPALIŠČE V BISTRICI OB SOTLI.

POZRTVOVALNEGA SODELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SFOMINU

KMETIJSKA ZADRUGA BISTRICA OB SOTLI

Zapustil nas je same, zapuščene naš dobri mož, atek brat, stric in svak

FRANJO RAUTNER

gostilničar

Pogreb dragega pokojnika bo v petek 18. t.m. ob 8. uri v Bistrici ob Sotli. Zalujoci: žena Slavka, sin Franek, hčerka Cvetka in ostalo sorodstvo.

Svete Gore, Bistrica ob Sotli, 16. julija 1958.

V NEKAJ VRSTAH

V počastitev Dneva borca je OSO v Ljubljani v nedeljo izvedel tekmovalje v valovski in značno puško za kolajno, na kateri se sodelovalo v obeh konkurencah okrog 150 strelcev. Najboljše udeležence je bil 60-letni mavrič, ki je tudi osvojil kolajno. (R. R.)

Po Jugoslaviji. Dirkali bodo Te-mas, Vidali, Veznela, Butiro in Re-cilajca. Na kontrolnem tekmovalju kandidati za strelsko državno reprezentanco, ki se pripravljajo za svetovno prvenstvo v Moskvi, je s presojno puško velikega kalibra zmagal izredni zmagovalec. (R. R.)

Tudi v Kopru — plavalni klub

Te dni so na ustanovnem občnem zboru Plavalnega kluba Koper pripravi načrta za gradnjo sodobnega olimpijskega plavalnega bazena, ki naj bi bil končan vsaj do l. 1961. Takrat namreč nameravajo narisane začeti graditi bazen. Do takrat pa bodo morali ob sedanjem začasnem bazenu narediti še slatinske, namesti prhe, izdatne deske in druge športne naprave. Športna šola, ki jo namerava klub organizirati v sodelovanju z domačim Partizanom, bo mladini in odraslim precej koristila. Računajo, da bodo najboljši tamkajšnji plavalci se letos odšli na republiško in morda tudi na državno juniorsko prvenstvo v plavanje.

Zmaga nad Madžari?

V IV. kolu študentske žabovske olimpijade v Varni so bili zabeleženi naslednji izidi: Jugoslavija: Madžarska 1:51:3 (1). Berok je remiziral s Forintowom, Borcavac je porazil Fjolda, Lukić je izgubil s Pacajem, Djurašević pa ima ob prekinitvi dobljene partije s Partisom. Ostali dobili: Argentina — SZ 0:5:3, ZDA — Bolgarija 1:2 (1), Vzhodna Nemčija — CSR 1:3. Po IV. kolu vodi SZ z 12,5 točkami, Jugoslavija pa deli z ZDA četirto in peto mesto s 7 (1) točkami.

TOMAZ SAVNIK PRI ABRAHAMU

Predsednika TVD Partizana iz Narodnega doma in članice tajnika Zveze Partizana Slovenije Tomaza Savnika poznajo prav gotovo po vsej Sloveniji. Neutrudljivo telovadno delavce, ki se je prevezel tudi odgovorno funkcijo v partizanski organizaciji Tomaza seveda ne manjka v nobenem tehničnem odboru, kadar je treba organizirati kakršno koli teledavno prireditev. Se na mnogo letal

KINO

KINO UNION: ameriški barvni... KINO KOMUNA: amer. barv. cineskopski film... KINO SLOGA: ameriški barvni film... KINO VIC: ameriški - španski film... LETNI KINO BEŽIGRAD: poljski film... Mladinski kino dom... TRIGLAV: ameriški barvni kinoskopski film... LITOSTROJ: meh. film... SESTVID: avstrijski barvni film... KRANJ PARTIZAN: premiera nem. barv. filma... KRANJ SVOBODA: premiera ital. filma... RADOVIJICA: amer. barv. film... JESENICE: PLAVZ: ruski film... METURSKA SOBOTA: ob 20.30 franc. barvni film... PUSTOŠEVINE: amer. vojni film...

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
Četrek, 17. jul. ob 20: Smetana 'Zrodana nevesta'. Gostovanje v Radljah.
Sobota, 19. jul. ob 16: Smetana 'Prodana nevesta'. Gostovanje v Rušan.
Nedelja, 20. jul. ob 16: Smetana 'Prodana nevesta'. Gostovanje v Rušan.
Predstavi bodo podeljeni povelji bodo podeljeni povelji bodo podeljeni povelji...

GROSISTICNO TRGOVSKO PODJETJE V LJUBLJANI.
sprejme takoj
2 perfektni strojeviski
2 uslužbenki
za blagovno kartoteko.
Ponudbe v ogl. odd. pod »VELETRGOVINA«
4341-R

RADIO
SPORED ZA ČETREK
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55
5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) - vmes ob 6.30
6.40 Reklame in obvestila: 6.40-6.45 Naj. jedilnik 8.05 Simfonija matineja: 9.00 Radijski roman: Balada o pesniku - III. (iz življenja Ivana Gorana Kovačiča): 9.20 S popevkami po Evropi: 9.45 R. Schumann: Pet skladb za čelo po narodnih melodijah: 10.10 Revija slavni pevci: 11.00 Izra kvintet Jožeta Kampača: 11.15 Marjan Kozina: Ilova gora; (Orkester Slovenske filharmonije dirigira Samo Hubad): 11.30 Za ciljebe: a) Desanka Maksimović: Gradica ledu; b) Cicibanj poji: 12.00 Srečanja s pianistom Albertom Semprajem: 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Fran Mežan: Prehrana prašičev poleti: 12.35 15 minut z Adolfovimi Kranjci: 12.40 Pesmi Alojza Mihelčiča poje mešan zbor Ljubljanski zvon p. v. Sivaka Mihelčiča: 13.15 Zabavna glasba vmes obvestila: 13.30 Slovenski operni solisti v mejo: 14.00 Veliki zabavni orkester igrajo: 14.30 Nasli poslušalci: Festival in pozdravljajo: 15.15 Zabavna glasba vmes obvestila in reklame: 15.40 S knjižnega trga: 16.00 Glasbene uganke: 17.10 Odprite sprejemniki (spored za ljubitelje glasbe in zabave): 18.00 Četrtočrna: reportaža: 18.15 Antonin Dvorak: Serenada za godalni orkester v E-duru: 18.45 Radijska univerza: Jože Jenko: Kako je prišlo do gradnje železnice Kranj - Trzin (ob 50-letnici): 19.00 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame: 19.30 Radijski dnevniki: 20.00 Četrtočrna večer domači pesmi in napevov: 21.00 Ivan Goran-Kovačič: Jama: 21.35 iz slovenske komorne glasbe; 22.15 Moderna pesna glasba:

RAZPIS
OO Godzarske poslovne zveze - Komisija za sklepanje in odpovedovanje del. razmerij Murska Sobota - razpisuje sedeča delovna mesta:
1. Seta plosnega oddelka
Pogoji: pravnik z nekaj praxe v gospodarski organizaciji ali v upravni službi.
2. 2 področje godzarsjev
a) Za področje Bojovina
b) Za področje Mičkovci
Pogoji: Godzarski tehnik z gozd. srednjim šolom in s 3-letno prakso ter strokovnim izpitom.
Prijava sprejema Godzarska poslovna zveza - Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Murska Sobota. R

MARIBOR
Četrek, 17. julija.
Dežurna lekarna: »Centra«, Gosposka ul. 12.
RADIO
5.00-8.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana: 8.00-8.05 Domače vesti; 8.15-9.00 Slovenske narodne pesmi pojo naši solisti in ansambli; 9.00-14.30 Prenos sporeda Radia Ljubljana: 14.30-15.00 Zeleli se - poslušajte! 16.00-17.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana: 17.00-17.10 Domača poročila: 17.10-17.30 Zabavna glasba, 17.30-17.40 Z magnetofonom in beležko nacikoli; 17.40-18.00 Igra Mariborski instrumentalni ansambel: 18.00-23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

UPRAVA ŽITNIH SILOVOR LRS
proda več elektromotorjev, decimalnih tehtnic in drugih predmetov na
II. JAVNI LICITACIJI
ki bo v četrtek, dne 31. julija letos ob 10. uri v silosu ZALOG, kjer so vsi predmeti na vpogled.
Pravico udeležbe na licitaciji imajo družbeni, združni in privatni sektor.
4342-R

UMRLI
Po dolgi in težki bolezni, je nehalno utripati srce, naše dobre in skrbne mame
SIDONJE LEBAR
Drago pokojnico bomo spremlili na njeni poslednji poti v četrtek 17. julija ob 10. uri iz hiše žalosti na pokopališču v Beltince. Prosimo teha sožalja
Zaljučni: mož Franc, sinova Franjo in Lado z ženo, hčerka Hilda, por. sestro z možem, bratje in sestre, vnuk in vnučkinja ter ostalo sorodstvo.
Beltinci, Maribor, Ptuj, Ptujsko središče, Ljubljana, Beograd in Srebrnice.

RAZPIS
RAZPIS
Razpisna komisija pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani razpisuje delovno mesto za ugotavljanje delovne dobe pri Podružnici OZZS v Zagorju.
Pogoji: srednja šola ali ekonomska srednja šola ali nižja srednja šola s 5-letno prakso.
Plača po zakonu o javnih uslužbenih.
Prošnje, kolkovano s 30 din in življenjepisom pošljite Razpisni komisiji pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani, Miklošičeva c. 24 ali direktno Podružnici v Zagorju do 30. VII. 1958. R

RAZPIS
Svet za kulturo Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana razpisuje mesto upravnika Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani.
Pogoji: prosiči morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 31 Zakona o poklicnih gledališčih (Ur. l. LRS št. 23 z dne 5. 7. 1957).
Prošnje za razpisano mesto vložite pri Razpisni komisiji OLO Ljubljana najkasneje do 30. julija 1958.
Svet za kulturo OLO Ljubljana R

VILI VUTE
višji gasilec
Pogreb požrtvovalnega pokojnika bo dne 17. julija v Kamnici. Odhod ob 16. uri izpred doma poklicne gasilske čete v Tyrševi ulici 25.
Kolektiv poklicne gasilske čete Maribor

JOSIP MISSON
bivši stavbenik
Pogreb dragega pokojnika je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 17.30 iz Nikolajevke kapelice.
Zaljučni sinovi z družinami: Egon, Engelbert, Marjan, Kamilo; hčere: Elvira por. Majnik, Marženka por. Mrak, Melanija por. Pelhan, snaha, zeti, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, San Lorenzo, Detroit, Maribor, Monfalco in Orehovica na Dolenjskem.

ALOJZA DEZMANA
Pogreb je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 7. uri iz Mačkovec v Otočec.
Mačkovec, 14. julija 1958.
Zaljučni: žena Marija, hčere: Marija, Stefka z družino, Anica, Alojzija, Angelca, Ivanka in sinovi: Lojze, Vinko, Andrej in Jože - ter ostalo sorodstvo.

Protiperonosporna služba
Sporočamo vinogradnikom, da zaradi suhega in tepega vremena ni sedaj nobene nevarnosti od peronospore. Čeprav je opaziti ponekod v vinogradih okoliče Maribora redke pojave peronospore, ni pričakovati, da peronospora naredi kakšno koli škodo. Grozdne jagode so že tako velike, da so izven nevarnosti direkne okužbe od peronospore.
Če kakor smo že poročali, se je ponekod na listju vinske trte ter v matičnjakih in samorodnicah-hibridih močnejše pojavila glivična bolezen - rdeči palež, ki pa jo ni treba zamenjavati s peronosporo. Pojav rdečega paleža ne bo vplival na pridelek vinske trte in so vsi zaščiti ukrepi proti tej bolezni sedaj odveč.
Naprosamo vse opazovalce protiperonosporne pojave naj kljub težavam, ki so nastale zaradi telefonskih pogovorov, nadaljujejo oddajanje depeš do 1. avgusta. Obenem obveščamo vse vinogradnike, da prejemamo v zadnjem času poročila protiperonosporne opazovalcev zelo zakasnelo in sredno zaradi oddajanja in sprejemanja podatkov po telefonu. Zato poročila protiperonosporne službe včasih kasnejo in so nedostopna.
Kmetijski inštitut Slovenije in Hidrometeorološki zavod LRS.

GOSPODINJE Le z najmodernejšim preparatom OVOPON konzervirana jajca ostanjo popolnoma sveža ENO leto. Če hočete imeti tudi pozni zvež jajca, jih konzervirajte že zdaj z OVOPON. Doblite ga v vseh drogerijah, kmetijskih trgovinah in večjih trgovinah z žvili.
MELEKO ZA SONČENJE »VELLINE« proti rdečenju in opeklinam pri sončenju so doblje drogerije!
VARIETE »COLOR« Zagreb do gostoval na »Mariborskem tednu« z internacionalno variete programom od 25. julija do 5. avgusta 1958 vsak dan 3 predstave. ob 16. in 20.30 uri
Čebelarjem
V obvestilu od 12. t. m. smo javili, da so bili v prvi tretjini julija opaženi znaki zločinca na področju Ravbarokomande, Hrusec in Borovnice. Pomembnejše medenje hobe je bilo javljeno z Nanosa in Smartnega na Pohorju. Dne 1. in 10. t. m. se je medenja v Smartnem na Pohorju se ojačilo. Nanovo so bili znaki izločanja opaženi v zadnjih dneh na področju Krma (Rakita, Preserje, Škaf) v zadnjih dneh je medenja med isko Goranjim Igom ter nad Strahomerjem stopnjevala in dosegla na opazovalnih jaskah dne 12. julija 1 kg. 14. julija pa 1,4 kg.
Čebelarjem priporočamo prevoz v področje, kjer so tehtnice registrirane donose.
O novih pojavih in spremembah v jakosti izločanja vas bomo obvestili.
Kmetijski inštitut Slovenije

USIVAJTE na soncu. Bilo opažen je huda muka in trpljenje mesto uživanja. Zaščitite se s specialnim ULTRAGIN MLEKOM za sončenje.
Če ne preprečite razvoja glivičnega škodljivca, ki se razmnožuje in povzroča boleče razpoke. Preparat »NOGIS« doblite v drogerijah in lekarnah.
ZA NEGO LICA SAMO
»Pour Vous«
KVALITETNA KREMA!
MEDEX, Poslovalnica Miklošičeva c. 30, Čebelarjem, v Mariboru, vam omogoča udobno uživanje dvigljive telesne odpornosti proti najzgodnejši bolezni.

»RASICA« TOVARNA ČIPK IN PLETENIN GAMELJNE PRI LJUBLJANI
sprejme:
1. VAJENCE ZA STROJNO KLJUČAVNICARSTVO PLETILSKE STROKE
Pogoji: 4 razr. gimnazije (v izrednem primeru tudi 2 razr.) ter veselje do fine mehanike oziroma do preciznega strojnega dela.
2. VAJENCE ZA PLETILSKO in ŠIVILJSKO STROKO
Pogoji: 4 razr. gimnazije ali polna osemletka ter veselje do stroke.
Prednost imajo predvsem vajenci iz okolice Ljubljane, ozir. za pletilsko in šiviljsko stroko iz okolice krajev: Horjul, Moravče, Ambrus, Mokronog, Žužemberk Izola Stična in Ljubljana.
Prošnje s točno navedbo zadnje šolske izobrazbe pošljite na Upravo podjetja do 31. julija. Interesenti za tovarniški internat naj v prošnji navedejo.
4344-R

OGLASUJTE V
LOVENSKEM POROČVALCU
Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je doživela po težki in mučni bolezni naša nenadomestljiva mama, stara mama in teta
MARIJA RUPAR roj. ŠTEMBAL
Pogreb nepozabne mame bo v petek 18. julija 1958 ob 17. uri iz Nikolajevke mrliške veže na pokopališču Zale.
Zaljučni: Slavko sin, Milka por. Debarbieri, Gusti por. Cenin, snaha Milena, zeta Riko in Božo, vnuki Juski, Milan, Babi, Tatjana in Iztok ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Genova, 16. VII. 1958.

Sporočamo žalostno vest, da se je pri reševanju vest, da se je pri reševanju član kolektivna poklicne gasilske čete OLO Maribor
VILI VUTE
višji gasilec
Pogreb požrtvovalnega pokojnika bo dne 17. julija v Kamnici. Odhod ob 16. uri izpred doma poklicne gasilske čete v Tyrševi ulici 25.
Kolektiv poklicne gasilske čete Maribor

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubljani oče, stari oče, ded, praded, brat, svak, stric in tast
JOSIP MISSON
bivši stavbenik
Pogreb dragega pokojnika je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 17.30 iz Nikolajevke kapelice.
Zaljučni sinovi z družinami: Egon, Engelbert, Marjan, Kamilo; hčere: Elvira por. Majnik, Marženka por. Mrak, Melanija por. Pelhan, snaha, zeti, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, San Lorenzo, Detroit, Maribor, Monfalco in Orehovica na Dolenjskem.

Tragično naključje je izrgalo iz naše srede dobrega moža in očeta
ALOJZA DEZMANA
Pogreb je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 7. uri iz Mačkovec v Otočec.
Mačkovec, 14. julija 1958.
Zaljučni: žena Marija, hčere: Marija, Stefka z družino, Anica, Alojzija, Angelca, Ivanka in sinovi: Lojze, Vinko, Andrej in Jože - ter ostalo sorodstvo.

Sporočamo žalostno vest, da je doživela po težki in mučni bolezni naša nenadomestljiva mama, stara mama in teta
MARIJA RUPAR roj. ŠTEMBAL
Pogreb nepozabne mame bo v petek 18. julija 1958 ob 17. uri iz Nikolajevke mrliške veže na pokopališču Zale.
Zaljučni: Slavko sin, Milka por. Debarbieri, Gusti por. Cenin, snaha Milena, zeta Riko in Božo, vnuki Juski, Milan, Babi, Tatjana in Iztok ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Genova, 16. VII. 1958.

»RASICA« TOVARNA ČIPK IN PLETENIN GAMELJNE PRI LJUBLJANI
sprejme:
1. VAJENCE ZA STROJNO KLJUČAVNICARSTVO PLETILSKE STROKE
Pogoji: 4 razr. gimnazije (v izrednem primeru tudi 2 razr.) ter veselje do fine mehanike oziroma do preciznega strojnega dela.
2. VAJENCE ZA PLETILSKO in ŠIVILJSKO STROKO
Pogoji: 4 razr. gimnazije ali polna osemletka ter veselje do stroke.
Prednost imajo predvsem vajenci iz okolice Ljubljane, ozir. za pletilsko in šiviljsko stroko iz okolice krajev: Horjul, Moravče, Ambrus, Mokronog, Žužemberk Izola Stična in Ljubljana.
Prošnje s točno navedbo zadnje šolske izobrazbe pošljite na Upravo podjetja do 31. julija. Interesenti za tovarniški internat naj v prošnji navedejo.
4344-R

OGLASUJTE V
LOVENSKEM POROČVALCU
Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je doživela po težki in mučni bolezni naša nenadomestljiva mama, stara mama in teta
MARIJA RUPAR roj. ŠTEMBAL
Pogreb nepozabne mame bo v petek 18. julija 1958 ob 17. uri iz Nikolajevke mrliške veže na pokopališču Zale.
Zaljučni: Slavko sin, Milka por. Debarbieri, Gusti por. Cenin, snaha Milena, zeta Riko in Božo, vnuki Juski, Milan, Babi, Tatjana in Iztok ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Genova, 16. VII. 1958.

Sporočamo žalostno vest, da se je pri reševanju član kolektivna poklicne gasilske čete OLO Maribor
VILI VUTE
višji gasilec
Pogreb požrtvovalnega pokojnika bo dne 17. julija v Kamnici. Odhod ob 16. uri izpred doma poklicne gasilske čete v Tyrševi ulici 25.
Kolektiv poklicne gasilske čete Maribor

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubljani oče, stari oče, ded, praded, brat, svak, stric in tast
JOSIP MISSON
bivši stavbenik
Pogreb dragega pokojnika je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 17.30 iz Nikolajevke kapelice.
Zaljučni sinovi z družinami: Egon, Engelbert, Marjan, Kamilo; hčere: Elvira por. Majnik, Marženka por. Mrak, Melanija por. Pelhan, snaha, zeti, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, San Lorenzo, Detroit, Maribor, Monfalco in Orehovica na Dolenjskem.

Tragično naključje je izrgalo iz naše srede dobrega moža in očeta
ALOJZA DEZMANA
Pogreb je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 7. uri iz Mačkovec v Otočec.
Mačkovec, 14. julija 1958.
Zaljučni: žena Marija, hčere: Marija, Stefka z družino, Anica, Alojzija, Angelca, Ivanka in sinovi: Lojze, Vinko, Andrej in Jože - ter ostalo sorodstvo.

Sporočamo žalostno vest, da je doživela po težki in mučni bolezni naša nenadomestljiva mama, stara mama in teta
MARIJA RUPAR roj. ŠTEMBAL
Pogreb nepozabne mame bo v petek 18. julija 1958 ob 17. uri iz Nikolajevke mrliške veže na pokopališču Zale.
Zaljučni: Slavko sin, Milka por. Debarbieri, Gusti por. Cenin, snaha Milena, zeta Riko in Božo, vnuki Juski, Milan, Babi, Tatjana in Iztok ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Genova, 16. VII. 1958.

Sporočamo žalostno vest, da se je pri reševanju član kolektivna poklicne gasilske čete OLO Maribor
VILI VUTE
višji gasilec
Pogreb požrtvovalnega pokojnika bo dne 17. julija v Kamnici. Odhod ob 16. uri izpred doma poklicne gasilske čete v Tyrševi ulici 25.
Kolektiv poklicne gasilske čete Maribor

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubljani oče, stari oče, ded, praded, brat, svak, stric in tast
JOSIP MISSON
bivši stavbenik
Pogreb dragega pokojnika je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 17.30 iz Nikolajevke kapelice.
Zaljučni sinovi z družinami: Egon, Engelbert, Marjan, Kamilo; hčere: Elvira por. Majnik, Marženka por. Mrak, Melanija por. Pelhan, snaha, zeti, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, San Lorenzo, Detroit, Maribor, Monfalco in Orehovica na Dolenjskem.

Tragično naključje je izrgalo iz naše srede dobrega moža in očeta
ALOJZA DEZMANA
Pogreb je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 7. uri iz Mačkovec v Otočec.
Mačkovec, 14. julija 1958.
Zaljučni: žena Marija, hčere: Marija, Stefka z družino, Anica, Alojzija, Angelca, Ivanka in sinovi: Lojze, Vinko, Andrej in Jože - ter ostalo sorodstvo.

»RASICA« TOVARNA ČIPK IN PLETENIN GAMELJNE PRI LJUBLJANI
sprejme:
1. VAJENCE ZA STROJNO KLJUČAVNICARSTVO PLETILSKE STROKE
Pogoji: 4 razr. gimnazije (v izrednem primeru tudi 2 razr.) ter veselje do fine mehanike oziroma do preciznega strojnega dela.
2. VAJENCE ZA PLETILSKO in ŠIVILJSKO STROKO
Pogoji: 4 razr. gimnazije ali polna osemletka ter veselje do stroke.
Prednost imajo predvsem vajenci iz okolice Ljubljane, ozir. za pletilsko in šiviljsko stroko iz okolice krajev: Horjul, Moravče, Ambrus, Mokronog, Žužemberk Izola Stična in Ljubljana.
Prošnje s točno navedbo zadnje šolske izobrazbe pošljite na Upravo podjetja do 31. julija. Interesenti za tovarniški internat naj v prošnji navedejo.
4344-R

OGLASUJTE V
LOVENSKEM POROČVALCU
Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je doživela po težki in mučni bolezni naša nenadomestljiva mama, stara mama in teta
MARIJA RUPAR roj. ŠTEMBAL
Pogreb nepozabne mame bo v petek 18. julija 1958 ob 17. uri iz Nikolajevke mrliške veže na pokopališču Zale.
Zaljučni: Slavko sin, Milka por. Debarbieri, Gusti por. Cenin, snaha Milena, zeta Riko in Božo, vnuki Juski, Milan, Babi, Tatjana in Iztok ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Genova, 16. VII. 1958.

Sporočamo žalostno vest, da se je pri reševanju član kolektivna poklicne gasilske čete OLO Maribor
VILI VUTE
višji gasilec
Pogreb požrtvovalnega pokojnika bo dne 17. julija v Kamnici. Odhod ob 16. uri izpred doma poklicne gasilske čete v Tyrševi ulici 25.
Kolektiv poklicne gasilske čete Maribor

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubljani oče, stari oče, ded, praded, brat, svak, stric in tast
JOSIP MISSON
bivši stavbenik
Pogreb dragega pokojnika je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 17.30 iz Nikolajevke kapelice.
Zaljučni sinovi z družinami: Egon, Engelbert, Marjan, Kamilo; hčere: Elvira por. Majnik, Marženka por. Mrak, Melanija por. Pelhan, snaha, zeti, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, San Lorenzo, Detroit, Maribor, Monfalco in Orehovica na Dolenjskem.

Tragično naključje je izrgalo iz naše srede dobrega moža in očeta
ALOJZA DEZMANA
Pogreb je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 7. uri iz Mačkovec v Otočec.
Mačkovec, 14. julija 1958.
Zaljučni: žena Marija, hčere: Marija, Stefka z družino, Anica, Alojzija, Angelca, Ivanka in sinovi: Lojze, Vinko, Andrej in Jože - ter ostalo sorodstvo.

Sporočamo žalostno vest, da je doživela po težki in mučni bolezni naša nenadomestljiva mama, stara mama in teta
MARIJA RUPAR roj. ŠTEMBAL
Pogreb nepozabne mame bo v petek 18. julija 1958 ob 17. uri iz Nikolajevke mrliške veže na pokopališču Zale.
Zaljučni: Slavko sin, Milka por. Debarbieri, Gusti por. Cenin, snaha Milena, zeta Riko in Božo, vnuki Juski, Milan, Babi, Tatjana in Iztok ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Genova, 16. VII. 1958.

Sporočamo žalostno vest, da se je pri reševanju član kolektivna poklicne gasilske čete OLO Maribor
VILI VUTE
višji gasilec
Pogreb požrtvovalnega pokojnika bo dne 17. julija v Kamnici. Odhod ob 16. uri izpred doma poklicne gasilske čete v Tyrševi ulici 25.
Kolektiv poklicne gasilske čete Maribor

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubljani oče, stari oče, ded, praded, brat, svak, stric in tast
JOSIP MISSON
bivši stavbenik
Pogreb dragega pokojnika je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 17.30 iz Nikolajevke kapelice.
Zaljučni sinovi z družinami: Egon, Engelbert, Marjan, Kamilo; hčere: Elvira por. Majnik, Marženka por. Mrak, Melanija por. Pelhan, snaha, zeti, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, San Lorenzo, Detroit, Maribor, Monfalco in Orehovica na Dolenjskem.

Tragično naključje je izrgalo iz naše srede dobrega moža in očeta
ALOJZA DEZMANA
Pogreb je bil v sredo, 16. julija 1958 ob 7. uri iz Mačkovec v Otočec.
Mačkovec, 14. julija 1958.
Zaljučni: žena Marija, hčere: Marija, Stefka z družino, Anica, Alojzija, Angelca, Ivanka in sinovi: Lojze, Vinko, Andrej in Jože - ter ostalo sorodstvo.

Obiščite XV. MARIBORSKI TEDEN od 25. julija do 3. avgusta 1958

NA ZELEZNICI 25% POPUST!

MALI GLASI

GOSPODINJSKO POMOČNICO - lanko upokojenko, od 7-15 ure sprejem. Naslov v oglašnem oddelku. 15770-1

ADMINISTRATIVNO USLUŽBENIKO z znanjem strojeopisja sprejme v službo gospodarsko trgovsko podjetje v centru Ljubljane. Naslov v ogl. odd. 15761-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO - prdno in poščno, sprejem. takoj. Ljubljana, Tabor štev. 2, dvorišče. 15769-1

STALNE USLUŽBENCE za zbiranje predplačnikov za dobro vpečen gospodarski časopis, za področje Slovenije, iščemo. Pogoj: zelo ugodni. Ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja dostavite do 20. julija v oglašni oddelk pod »BLED« 15775-1

INSTRUKTORJA za angleščino - iščemo. Ponudbe pod »Angleščina« v ogl. oddelku. 15763-2

SIVILNO sprejemno na dom za nekaj dni. Dolničar Slava Kamnarska cesta 3 pri Dražuljah. 15761-2

OTROŠKO POSTELJICO, dobro ohranjeno (novi nedej), ugodno prodam. Mohar Elza Šiška, Kebešova 41, Ljubljana. 15786-4

OTOR za štiri osebe, švedski izdelak, z izložitve postelje in spalnice, vreči, novo prodam. Benko, Titova cesta št. 111. 15785-3

TEŠAN STAVBNI LES, primeren tudi za zaprtje, ugodno prodam. Predjamski trg. 15783-4

MOTORNO KOLO Puch Tomos 175 ccm, prodam. - »Surovine«, Dolnjaška cesta št. 3. 15782-4

MOTOR 7,5 KS AEG, nov, 3000 kablja 4x4 prem. prodam. Naslov v ogl. oddelku. 15781-4

DAMSKO ŠPORTNO KOLO (model 1953), s prestavami, kromirano rdeče barve, prodam. Ljubljana, Hrastje 16. 15780-4

MOSKO KOLO, dobro, štrapanco, prodam. Naslov v ogl. odd. 15779-4

OSEBNI AVTO Opel Kapitän, tipa 1942, pet sedežni, v odličnem voznem stanju, izredno ugodno prodam. Kokoč Maribor, Mladinska ulica št. 2. 15753-1

OSEBNI AVTO Olmpeya-Record, zelo malo vožen, v odličnem voznem stanju, ugodno prodam. Informacije dobite pri Draguti Kokoči, Maribor, Mladinska ulica št. 2. 15754-4

MOSKO KOLO italijansko, zelo lepo, ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 15751-4

MOTOR znamke «Cuccolo» 0,48 ccm, ugodno prodam. - Ogled vsak dan. Trg revolucije št. 16, II. n. pri Jožetu Gajdu, 15750-4

SIVILNI STROJ «Gritzer», prodam. Ogled vsak dan od 17-19 ure. Ljubljana, Titova cesta 23, IV. nadst. 15749-4

SOBO dam kmetičemu fantu za pomoč na kmetiji. Babnik Tomaz, Ljubljana, Borštnikov trg št. 2. 15744-3

KOMPRESOR z enofaznim električnim motorjem od 3-7 atmosfer, dobro ohranjen, kupimo takoj. - Lik, Ljubljana, Borštnikov trg št. 2. 2065-3

BATNO ČRPALKO za vodovod, 2-3 KS, kupimo, Ponudbe na: Kovinska industrija - I. pri Ljubljani. R 2065-3

MOTOR 7,5 KS AEG, nov, 3000 kablja 4x4 prem. prodam. Naslov v ogl. oddelku. 15781-4

DAMSKO ŠPORTNO KOLO (model 1953), s prestavami, kromirano rdeče barve, prodam. Ljubljana, Hrastje 16. 15780-4

MOSKO KOLO, dobro, štrapanco, prodam. Naslov v ogl. odd. 15779-4

OSEBNI AVTO Opel Kapitän, tipa 1942, pet sedežni, v odličnem voznem stanju, izredno ugodno prodam. Kokoč Maribor, Mladinska ulica št. 2. 15753-1

OSEBNI AVTO Olmpeya-Record, zelo malo vožen, v odličnem voznem stanju, ugodno prodam. Informacije dobite pri Draguti Kokoči, Maribor, Mladinska ulica št. 2. 15754-4

MOSKO KOLO italijansko, zelo lepo, ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 15751-4

MOTOR znamke «Cuccolo» 0,48 ccm, ugodno prodam. - Ogled vsak dan. Trg revolucije št. 16, II. n. pri Jožetu Gajdu, 15750-4

SIVILNI STROJ «Gritzer», prodam. Ogled vsak dan od 17-19 ure. Ljubljana, Titova cesta 23, IV. nadst. 15749-4

SOBO dam kmetičemu fantu za pomoč na kmetiji. Babnik Tomaz, Ljubljana, Borštnikov trg št. 2. 15744-3

KOMPRESOR z enofaznim električnim motorjem od 3-7 atmosfer, dobro ohranjen, kupimo takoj. - Lik, Ljubljana, Borštnikov trg št. 2. 2065-3

BATNO ČRPALKO za vodovod, 2-3 KS, kupimo, Ponudbe na: Kovinska industrija - I. pri Ljubljani. R 2065-3

SOBO, prazno ali opremljeno, po možnosti v centru, nujno iščemo. Naslov v ogl. oddelku. 15769-3

ZA STANOVANJE posušam do polne v gospodinjstvu, Ponudbe pod »19. julij« v oglašni oddelku. 15768-9

NASLO SE JE ZENSKO KOLO «Torpedo» - Lastnik kolega ga dobi pri Petauer Adolfu, Smaržinska št. 21. 15776-10

ZENSKO JOPO, rdečarjavo, izgubljeno v nedeljo od Vodovodne do Sterna, vrnite proti nam: Lekšan, Vodovodna cesta št. 2. 15772-19

PODPISANI Kujavec Alojzij, Brod št. 14, obveščam javnost, da nisem plačnik za dolgeve žene Kujavec Marije. 15759-11

SUŽBO dobi prodajal z najmanj pet let prakse. - Ponudbe na: Kovinska industrija - I. pri Ljubljani. R 2063-1

TOVARNA v Mostah sprejme dve študentski študentki obrata in pi-sarn, Nastop možen takoj. Naslov v ogl. odd. R 2060-1

MILATILNICO ZARJA, malo rabljeno ter malo milatilnico brez stresa prodam. Kmetijsko poselje Škofja Loka. R 2058-3

STANOVANJSKO «Weekend» hišico v dobrem stanju kupim. - Fortuna Zofija, Ljubljana, Vrhovcova št. 19. 15738-5

SIVILJA nujno išče sobo; gre tudi za stanovanjko; za uslogo šiva. Ponudbe pod »Zelo mirna« v ogl. oddelku. 15737-9

ZENSKO JOPO belo, izgubljeno ob Gradaščici v nedeljo popoldne - vjuidno prošim poštenega najditelja, da mi jo proti nagradi vrne. - »Specerija«, Trg mladinskih delovnih brigad št. 9. 15734-10

DJAKINJA je izgubila denarnico od Trubarjeve ceste do Savskega naselja. Najditelja prošim, da jo vrne Lidiji Zdravice, Savsko naselje, blok 8-I. 15730-10

MIZARJA in pomožnega delavca (možnost pručitve) za obrat na Galjevičev sprejme tako: Umetniška zadruga Ljubljana, Titova cesta št. 3. 15741-1

VAJENCA za sobopleskarstvo - sprejem. Oblak Ivan, Barvarška steza št. 6 (za čistilnico »Laboda«). 15746-3

RODOVNIŠKE NEMŠKE OVCARJE, stare 8 tednov, prodam - Ljubljana, Breg št. 10. 15748-4

VESPO 135 ccm, prodam. Ogled od 17. do 19. ure. Naslov v ogl. oddelku. 15744-4

OREHOVO SPALNICO - ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 15743-4

ZENSKO KOLO, novo italijansko, s prestavami, ugodno prodam. - Mehle, Pregarjeva ulica št. 23, I. nadst. 15736-5

OTROŠKO KOSARO, stajico banilico, prodam. Mestni trg št. 7, II. nadst. 15735-4

SIVILNI STROJ, rabljen, močnejši, ki šiva cik-cak, kupim. - Frelj Vinko, Sovodenj št. 26, pošta Gorenja vas. R 2058-3

STANOVANJSKO «Weekend» hišico v dobrem stanju kupim. - Fortuna Zofija, Ljubljana, Vrhovcova št. 19. 15738-5

SIVILJA nujno išče sobo; gre tudi za stanovanjko; za uslogo šiva. Ponudbe pod »Zelo mirna« v ogl. oddelku. 15737-9

ZENSKO JOPO belo, izgubljeno ob Gradaščici v nedeljo popoldne - vjuidno prošim poštenega najditelja, da mi jo proti nagradi vrne. - »Specerija«, Trg mladinskih delovnih brigad št. 9. 15734-10

DJAKINJA je izgubila denarnico od Trubarjeve ceste do Savskega naselja. Najditelja prošim, da jo vrne Lidiji Zdravice, Savsko naselje, blok 8-I. 15730-10

PRODAM malo rabljeno mlatilnico znamke Kóde, 4 Bohinjske, motor Sendling 12 HP, skoraj novi; stonski gumni voz z 20-tonskimi gumami; in več dobro ohranjenih gum. - Vodnik Podgik št. 25, telefon številka 31-943. R 2027-1

ZA SOBICO, skromno, pazni na otroke in delam v gospodinjstvu. Naslov v ogl. odd. 15729-9

MLAJŠI TRGOVSKI POTNIK, dobro vpečen z lastnim avtom in lokalom v centru mesta, b. prevzela zastopstvo v prv. vrsti tovarne Slankamerac Proka Nov. Sad, Kraljevska Marka številka 20. R 2027-1

NATAKARICO, kvalificirano ali polkvalificirano, sprejemno takoj. Ponudbe na podružnico SF Kranj, pod »Gorenjska« R 1994-1

SPORTNI VOZICEK, globok, siv skoraj nov prodam - Naslov: Grobojskec Nusa, Smartinska cesta št. 6. 15709-4

FIAT TOPOLINO, lahko v nevoz-nem stanju B-tipa, brez manjkajočih delov, kupim. Ponudbe pod »Topolino« v oglašni oddelku SP. 15725-5

BRIVSKEGA POMOČNICA (CO), dobro moč sprejem takoj ali po dogovoru. Primc Cankarjeva št. 15718-1

OSKRBNIKA za julij avgust in začetek septembra potrebujemo za zavetišče pod Špičko. Nastop službe takoj. Izredna prilika za študente. Plača po dogovoru. - Prošnje pošljite na Planinsko društvo Jesenice. 15821-1

VAJENKE - VAJENCE sprejme trgovsko podjetje z živili »Grmad« Ljubljana, Celovška cesta št. 43. 15720-3

ITALIJANSKO KOLO, novo, kompletno, s prestavami, prodam. Ljubljana, Rimska cesta št. 23, II. nadst. 15801-4

OTROŠKI VOZICEK, globok, prodam. Pogačar Šiška, Videmska št. 4. 15813-4

OTROŠKO POSTELJICO uskladno prodam. Ogled od 9-20 ure - Staciar Tavcarjeva ulica številka 11. 15810-4

OTROŠKI VOZICEK, kombi, zan lep prodam - Koščak, Stari trg št. 6-I. 15808-4

TRGOVSKI inventar (predačne police in prodajne mize) prodam. Naslov v ogl. odd. 15828-1

MODEL stružnice za kovino-stružarje prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 15796-1

MOTORNO KOLO nujno kupim. Ponudbe osebno ali pismeno z opisom motorja na A Veljič, Zagorica št. 134, Bled Gorenjska. 15819-5

PIRAN - LJUBLJANA! Zamenjamo štirisočno stanovanje z vsemi pritlikinami, s tri-ali dvo-sobnim stanovanjem v Ljubljani. Izkoristite ugodno priliko! - Pismene ponudbe naslovite na: SAP-Turist biro, Ljubljana, Srednja št. 13. R 2054-9

NUDIM krasno sobo v Radovljici, kjer sprejme dišaka TSS kot stanovanca v Ljubljani. Ponudbe pod »Dobre zveze« v oglašni oddelku SP. R 2059-9

MIREN STUDENT išče sobo; za proučitev inštruiranja matematiki in fiziki. Ponudbe pod »Brez obiskov« v ogl. odd. 15805-9

ENOSOBNO STANOVANJE na Vi-krahu z zelenjadinim vrtom, za-amenjam za enako lahko brez vrata v Ljubljani. Ponudbe pod »Preprost« v ogl. odd. 15804-9

ZA SOBO, prazno ali opremljeno, dobro plačam. - Ponudba pod »Tudi nagrada« v oglašni oddelku SP. 15798-9

NASLA SEM OČALA pri Iliriji na Viču. Dobilo se pri Hrovat Nežki, Mirje št. 2. 15806-10

KOMFORTNO STANOVANJE - dvosobno s kopalnico v Kranju, v bloku na Zitem polju zamenjam za enakovredno v Ljubljani takoj. Naslov v oglašnem oddelku. 15797-9

SVELEŽELENO JOPOCO, izgubljeno od Kersnikove ulice do kolodvoza dne 15. VII. 1958 vrnite prošim proti nagradi: Smid, Ljubljana, Tovarna kletja, Smaržinska cesta 50. 15803-10

PROSIM najditelja vinsko-rdeče jopice, izgubljene v ponedeljek od Miklošičeve do Gerbičeve ulice. Trnovc, da jo odda proti nagradi: Ljubljana, Vipavska cesta št. 23. 15791-10

OPOZARJAM, da nisem plačnik dolgov ki bi jih delala moja žena Danica Zalokar Jože Blej-šev Dobrava. 15820-11

Za prvi dan dopusta, ki ga poroč v polni meri uživajte, če uporabljate TSCHAMBA FIL

SOLSTVO

RAZPIS
Elektrarna Sočanjan razpisuje na podlagi 29. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Ur. l. FLR št. 32/59) naslednje štipendije:
1. 2 za kemelaborantsko šolo v Rušah (Zenski)
Štipendije bomo podeljevali za šolsko leto 1958-1959 ter za čas, ki je potreben za dokončanje študija.
Prosilci naj vložijo do 31. 7. 1958 prošnjo na Upravo Elektrarne Sočanjan.

BLED NA PRAZNIK 17. JULIJ

Utrinki iz slavne preteklosti. Colni in fotokamere. Uspehi priprav za letošnjo počitniško in sezono. Prireditve vsak dan v sezoni.

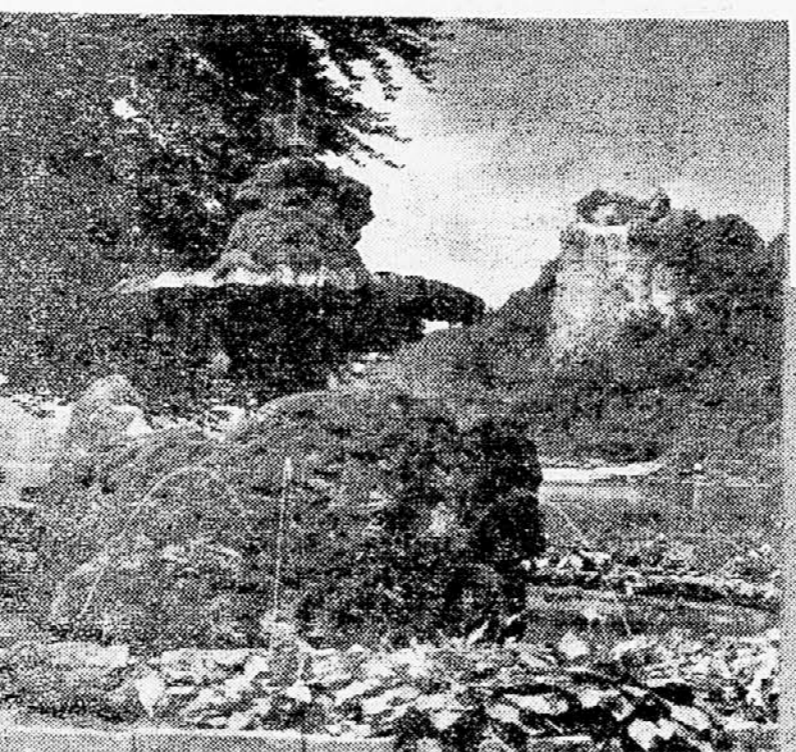
BLED NEKDAJ - Se sredi poti na Osojnik se čede na klopici ob strmi poti, vam počitek v zelenju odpre nepozaben pogled: gladina blejskega jezera je odprta dlan, ki drži biser - otok, hiše okoli jezera so hišice, hoteli so igrače, nad jezerom pa dremlje priča starih dni - grad na skali, Venec modrikastih gora zaključuje podobo, ki so ji naši pesniki podarili toliko lepih misli.

V spominu vstanejo balke. Ljudski pravilničari so jih zasedali, iz roda v rod so rastle, v dolžnih zimskih večerih pa pri hčkanju so znova zablesteli skrivnostne pravljice o jezeru in hodile iz roda v rod.

Tu je otok, nad jezerom grad. In zaživi Crotmir, z njim brum bratomornih bojev naših prednikov, kri prelita napolnila bi jezero... in nezrekljivo lega je odpoved Bogomile. To čudovito zgodbo nam je zapisal Ribčev France, ki je doma z Vrbe...

Ta tla je že v sivi preteklosti poljila kri našega ljudstva. In poljila je to lepo slovensko zemljo naša kri v veliki osvobodilni borbi, v začudnem boju našega naroda z okupatorjem, ki do nedavnih časov ni nehal

IN BLED DANES
Se sedimo na klopi sredi poti na Osojnik in mimo naših duševnih oči so šle vizije slavne preteklosti. Spuščamo se nazvalod, nazaj k jezeru, ki nas znova privlači. V rahlih valovih se ziblje ločje in beli zidovi otoka se zrcalijo na gladini. V zelenju so vrste šotorov, na obali množice kopalcev: tu igrajo odbojko, tam spuščajo v vodo kajak, po jezeru pa se

k otoku pomikajo tradicionalni čolni z ravno platneno streho. Počitnice, voda, sonce!
Po lepi asfaltni cesti drse okoli jezera avtomobil. Fotokamere izletnikov se obračajo na vse strani in pridno snemajo, saj tod okoli ni kotička, ki bi ne bil vreden palete ali filmskega traku.

Bled kot letovišče že dolgo slovi. Iz leta v leto prihajajo semkaj izletniki in letoviščarji iz vseh krajev naše domovine in iz zamejstva. Marsikdo se spet vrača, ker ga je prvi obisk očaral. Posebno letos so se na Bledu korenito pripravili na sezono, vsekarito znatno bolje kot lani. Dobro pripravljena propagandna sredstva so tudi pripomogla k številnemu obisku iz domačih krajev in iz tujine. Dobre priprave v gostinstvem sektorju - ureditve ob- ratov (hotelov) - in tudi v trgovski mreži, ki je izpopolnila in izboljšala lokale ter s tem v zvezi prilagajanje zmernih cen - vse to danes omogoča gostu ceneno preskrbo. Morda je za-

res premalo znano, da je mo- goče tudi na Bledu gostovati razmeroma poceni. Zato govori tudi ureditve lepih, privatnih sob, ki so gostom na razpolago že od 150 do 250 dinarjev dnevno. Dodajmo, da imajo na Bledu tudi nekaj gostinskih obratov, ki za zmerno ceno nudijo gostu dobro prehrano.

TURIZEM, TURIZEM
Na priprave, o katerih smo govorili zgoraj, so na Bledu morda pričakovali več gostov, četudi je dotok letos večji od lanskega leta. Veliko gostov so imeli v maju in v prvi polovici

KAJ BO DANES NA BLEDU

O tem vas pouči drobna knjižica z naslovom: »BLEJSKE TURISTIČNE INFORMACIJE«. Knjižica zajema predvsem točen vozni red vlakov, letal in avtobusov, navaja izletne točke in turistične zanimivosti, pouči vas o vseh športnih igriščih, o lovu in ribolovu, skratka navaja vse zanimivosti Bleda, pa še poslovni čas uradov in trgovin, najvažnejše telefonske številke itd.

Ali veste, kakšne prireditve bodo na Bledu danes, jutri in vsak dan v sezoni? Ta drobna knjižica vsebuje devet strani obsegajoč program vseh blejskih prireditev v sezoni za vsak dan posebej. Na sporedu so družabne prireditve, plesi, koncerti, športna tekmovanja, nastopi folklornih skupin, modne revije, večeri domačih poskočnih melodij in še marsikaj. Za konec omenimo, da so »INFORMACIJE« v izdaji Turističnega društva Bled tiskali v štirih jezikih (poleg našega še v angleškem, francoskem in nemškem jeziku) in da je knjižica, ki ima šestnajst strani, bogat doprinos k pospešanju turizma na Bledu.

BLED

biser Gorenjske in Slovenije praznuje občinski praznik

17. JULIJ 1958.

Vsem prebivalcem, kolektivom in delovnim ljudem občine BLED čestitamo k občinskemu prazniku in jim želimo še mnogo uspehov pri gospodarskem razvoju:

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR — OBČINSKI KOMITE ZKS — OBČINSKI ODBOR SZDL in ostale MNOŽIČNE ORGANIZACIJE KOMUNALNA BANKA okraja Kranj, Podružnica: BLED
Kolektivi industrijskih, obrtnih in ostalih podjetij na Bledu

GOZDNO GOSPODARSTVO	HOTEL »TRIGLAV«
TOVARNA CIK IN VEZENIN	AVTO SERVIS
GRADBENO PODJETJE	ZADRUŽNA MLEKARNA
LESNO INDUSTRIJSKO	KLAVNICA IN MESARIJA
PODJETJE	PEKARNA IN SLASČICARNA
POTOVALNA AGENCIJA	SOBOPLESK
»TRIGLAV«	Državno podjetje
KOMUNALA	EKONOMIJA
Trgovsko podjetje	PLANINSKO DRUŠTVO BLED,
»KOLONIALE«	s postojankami:
Trgovsko podjetje	Gostišče »PLANINC«, Bled,
»SPECERIJA«	»MRZLI STUDENEC« in
Trgovsko podjetje »MODA«	»LIPANEC«
s konfekcijo »NAPRIJED«	
Trgovsko in proizvodno podjetje	GRAJSKO KOPALIŠČE
»VINO«	KINO
Trgovsko podjetje	KMETIJSKA ZADRUGA
ZELEZNINA—KURIVO	Gostilna »PRI ZRIMCU«, Mirko
GRAND HOTEL TOPLICE	Pristavec
PARK — HOTEL	Gostilna »AZMAN«
HOTEL LOVEC	KMETIJSKA ZADRUGA, Gorje
Gostnsko podjetje	pri Bledu
HOTEL »JELOVICA«	

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED
Gozdno gospodarstvo Bled dobavlja najkvalitetnejši smrekov les za žage in celulozne tovarne. Posebno izbrano kvaliteto smrekovega in macesnovega lesa pa dobavlja za najfinjšo lesno predelovalno industrijo: za proizvodnjo glesbil, čolnov, opreme, ladij, športnega orodja, avionov, furnirjev, luščenega furnirja za embalažo i. dr.
Po naročilu kroji dolžinski les za jambore, pilote, drogeve i. dr.
Prevoze vrši z lastnimi prevoznimi sredstvi do kupeca ali do železnice. Vse sortimente prodaja po dnevnih veljavnih cenah.
Gornji prostor smo odstopili občinskemu ljudskemu odboru in podjetjem Bleda

Gozd sredi mesta

Na Japonskem imajo nacionalni park, čigar namen je nuditi vsakomur priložnost za proučevanje narave, in ki je muzej svoje vrste. Sredi Tokia, po številu prebivalstva tretjega mesta na svetu, se širi na površini 20 ha gozd, ostanek nekdanjega gozda Musashino. V tem parku hočejo očuvati 17

ljudje rastlin in živali v njihovem naravnem okolju. To pa ni njegova edina naloga. Kolikor to dopuščata vzdrževanje gozda, je park odprt šolarjem, študentom in občinstvu. Park je v resnici tako prostorn naraven gozd, da se obiskovalci, nevarjeni narave, lahko izgube. Da bi ljudje lažje došli bistvo in zakone narave, je uredila uprava parka na nekaterih mestih posebne vrtove, ki predstavljajo vsak zase določeno tipično vrsto rastlinstva. Tako imajo med drugim vrt vodnega rastlinstva, vrt tipa gozda Musashino, vrt dreves, potem drevesnice, vrt rastlin, ki dajejo hrano žuželkam, in podobno.

Med šolskimi otroci razpišejo vsako leto natečaj za zaščito ptic. Otroci morajo sami narediti gnezda, jih postaviti na primerno mesto, nato opazovati ptice, kako jih uporabljajo, in podati poročilo o svojih opazovanjih. Na ta način se otroci neposredno seznanijo z življenjem in navadami ptic, začnejo se zanimati za njihovo zaščito in ljubezen do prirode se spontano razvije. Posebna komisija, ki ocenjuje dela učencev, je mnogokrat v zadregi, kajti izdelki in spisi otrok so presenetljivi.

Mnogi prebivalci Tokia prihajajo v park, da si oddahnemo od vele mestnega življenja. (Foto: UNESCO)

Pogled na vrt vodnih rastlin v Nacionalnem parku Tokia (Foto: UNESCO)

338. McTaggart je stopal tako previdno, da nobena suha vejica ni počila pod njegovimi nogami, da noben list v grmovju ni zašestel. Na jaso, kjer je pravkar dogoreval ogenj, se je priplazil tako tiho, da ni prebudil niti Bareeja. Mogoče je bil previden, mogoče je hotel le presneti Nepeeso, ki je spala v šotoru, oblitim z mesecino.

Znanstvenik, ki je odkril rud v vrednosti za 5 milijard dolarjev

Nenavaden rudosledec je kanadski profesor Frederic Lundberg, ki je slavil pred kratkim svoj 65. rojstni dan. Bogata ležišča rud odkriva s kozo, rastlinami in seveda tudi z občutljivimi instrumenti — vendar v letelu! Lundbergovo dobro pozna ameriški in kanadski rudarski strokovnjaki in družbe. Odkar se je preselil pred 33 leti iz Švedske v Kanado, je odkril ogromna rudna ležišča — baše v vrednosti nad pet milijard dolarjev. Ta enkratni strokovnjak je izrgal zemljo na čisto svojevrsten način velikanska bogastva.

Lundberg sodi med najboljše svetovne geofizike iz zraka. To so znanstveniki, ki ugotavljajo iz letal, opremljenih z občutljivimi instrumenti, kje so rudna ležišča. Lundbergova raziskovalna skupina je odkrila lani ležišča železne rude v Hudsonovem zalivu, katerih vrednost cenija nad milijardo dolarjev.

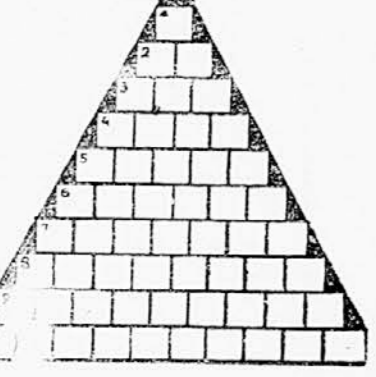
Lundberg ne uporablja pri svojem delu le instrumentov. Ta izredni raziskovalec ugotavlja prisotnost rud tudi po rastlinah, ki rastejo nad ležišči. Na tak način je v svoji dolgoletni karieri odkril rude svinca, gnezija, vanadija, molibdena, tungstena, cinka, srebra in bakra, celo v globini nad 15 metrov. Iz Grčije so mu nekoč poslali v Kanado zavitek hrastovega lista. Lundberg ga je analiziral in dejal, da je pod hrast ležišče kroma. Danes je tam precejšen rudnik! Pred drugo svetovno vojno je Lundberg odkril potopljeno ladjo, ki je nosila svinec. Pri iskanju Inkinih zakladov je opozoril na stare in zapuščene jame, kjer kopljejo še danes zlato. Našel je bogate žile bakra, ki jih danes izkoriščajo v rudniku Kristianberg na Laponskem. Stevilna ležišča rud je odkril tudi v Evropi, Afriki in Aziji. Toda šele po tridesetih letih uspehov so rudarski strokovnjaki priznali geofizične metode Lundbergovega raziskovanja. Kanadski Inštitut za mineralogijo in metalurgijo je izvedel poskus z Lundbergom in drugimi strokovnjaki. Na dotlej neraziskanem področju je bilo treba najti rudno žilo. Lundberg jo je našel po enournem poletu nad pokrajino, dočim so ostali rudosledci zaman iskali tri mesece. Lundbergov električni magnetometer ugotovi iz letala nahajališča rud, poleg tega je ta metoda hitrejša in mnogo cenejša. Nekateri znanstveniki so dvomili v možnost odkrivanja prisotnosti rud po rastlinah in živalih. Lundberg je navedel primer z grškimi hrasti in dodal: »Na Švedskem mi je neko nahajališče pokazala koza, ki je imela na rogovih sledove bakra, v Rodeziji pa papiga. Rudosledec mora znati le dobro opazovati: ter vse pojave in podatke, ki jih kažejo instrumenti, pravilno tolmačiti, to je vse.«

Žensko društvo v Zanzibarju

Žensko združenje na Zanzibaru, otoku na vzhodni obali Afrike, se bo ob tretji obletnici obstoja preselilo prvič v stalne prostore — v enega od stolpov arabske trdnjave na robu otokskega glavnega mesta.

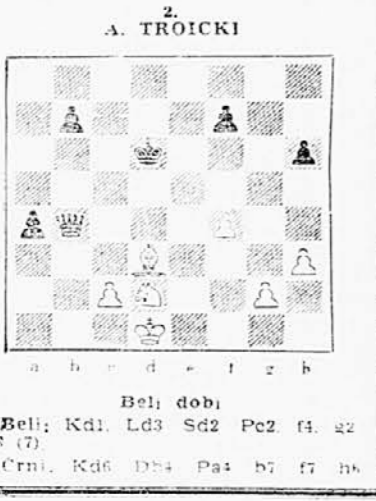
Žensko zvezo, je imela le 30 članic. Danes jih ima 200, ki pripadajo trinajstim narodnostim. Med njimi so Afrikanke, Arabke, Evropejke, Indijke, Goanke in druge. Sestajajo se enkrat mesečno, imajo predavanja, kuharske tečaje, družabne in glasbene popoldneve in razgovore o socialnem skrbstvu.

PIRAMIDA

1. Kraljica je sestavljena iz šestih prejšnje besede, ki se jim doda nova črka. 2. Osebnik, zaimek, 3. sukanec, 4. žensko ime, 5. trinog, 6. zaslanik, 7. slovenski slikar in risar (Nikolaj), 7. laka, 8. skupno ime za krompir, rep, pesu in korenje, 9. potrebnost, 10. pri šivanju 10 sovražnik. REŠITEV: 1. KRALJICA, 2. ŽENSKO IME, 3. SUKANEC, 4. ŽENSKO IME, 5. TRINOG, 6. ZASLANIK, 7. SLOVENSKI SIKAR IN RISAR (NIKOLAJ), 7. LAKA, 8. SKUPNO IME ZA KROMPIR, REP, PESU IN KORENJE, 9. POTREBNOST, 10. PRI ŠIVANJU 10 SOVRAŽNIK.

ŠAH

Bel: Kd1, Ld3, Sd2, Pc2, F4, G2, H7. Črn: Kd6, Dd4, Pa4, b7, f7, h6.

Drobiž

Na Kitajskem bodo vse hiše plesle 1. septembra v državno last.

Gouverner Aljasko Michael Spegovic je izjavil, da bodo v kratkem dali priseljencem dovoljenje po izredno ugodnih pogojih ali celo zastopaj.

Pokojni dr Ferdinand Porsche, konstruktor in glavni razvatalci nemške tovarne avtomobilov Volkswagena je dobil eno najvišjih ameriških odlikovanj za dosežke v tehniki — nagrado Elmer Sperry za leto 1958. To je prvič, da je dobil to nagrado strokovnjak avtomobilne industrije.

28-letna Mariator Aguado iz Fustinana v Italiji je rodila petorke. Trije so prišli mrtvi na svet, dva sta umrla pa kmalu po porodu. Mati je izven nevarnosti.

Vlada Kambodže je odpoklicala svojega poslanika v Londonu Sama Sarryja, ker je bil prebical negovalko svojega sina, ki je ubila poslanika, tega ga obdolžila, da to je zaradi malenkostnih napak pretepal. Poslanik Sarry ni tega niti zanimal, češ da so take kazni pri njih doma splošno v navadi. Teden dni po tem dogodku ga je njegova vlada odpoklicala.

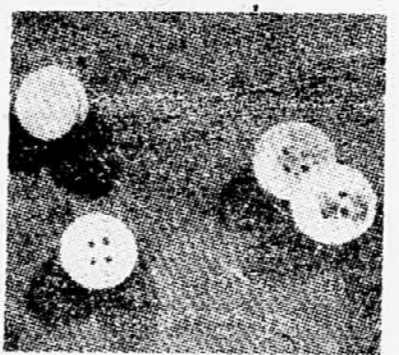
Pred dnevi je bil v Aljaski eden največjih potresov, katerih pozna človeštvo. Sunke je bilo čuti celo na Dunaju, v Parizu in Trstu, kjer so jih zabeležili. Obalno prebivalstvo na Japonskem in Havajskem otočju so opozorili, da se približujejo ogromne vodne mase v smeri iz Aljasko.

Dejal bi, da je tu par rokavi preveč — pa ni! Na teniški turnir v Wimbledonu je prišla ženska z rokavico na klohubku, rokci in na rokah. Ne bi mogli trditi, da je ta najnovejša modna domisljica posebno lepa, gotovo pa je pitelnika njena lastnica veliko razornosti.

Atomska baterija

Tovarna Elgin je izdelala prvo model ure, ki ima vgrajeno atomsko baterijo. Ta baterija je najmanjša atomska centrala na svetu. Slika jo prikazuje v primerjavi z gumbi. Baterija je visoka 5 mm in ima premer 15 mm. Izolacija je iz plastične mase Vordra bo koga to začudilo, kar smo navajeni pri atomskih reaktorjih na večmetrski zaščitni steni iz betona. Radioaktivna snov v bateriji je izotop redkega elementa prometija, ki nastaja pri izgorovanju urana 235 v atomskih kopah. Izotop ima razpolovno dobo 5 let in izžareva samo žarke beta, ki niso škodljivi za organizem. Cena izotopa je zelo visoka in stane baterija, ki je uporabna 5 let, 5 milijonov dolarjev. Konstrukterji upajo, da bo cena kmalu znižala. Tako

Bo mogoče uporabiti izotop tudi pri drugih aparatih, ki imajo dolgo dobo delovanja.

Prepoved gojenja opija v Afganistanu

Afganistanska vlada je obvestila Komisijo ZN za mamilna, da bo prepovedala gojenje in izvoz opija. Ta odločitev bo imela daljnosežne gospodarske in socialne posledice. Gojenje opija je bilo od nekdaj važen vir dohodkov prebivalcev nekaterih pokrajin v Afganistanu, Kmetje v teh predelih bodo zaradi te prepovedi ostali brez sredstev za življenje. Zato je Afganistan zaprosil Združene narode in prijateljske države za pomoč pri rehabilitaciji prizadetih kmetov. Najti bodo morali zaposlitev za okrog 100 tisoč ljudi, ki jih bo prizadela vladni ukrep. Afganistanska vlada pripravila program javnih del, s katerim bo skušala delno rešiti ta problem.

Zdravilo za zamudnike

Vsakomur, ki zamud, predstavo v pariškem narodnem gledališču »Chaillots, potisnejo v roko listek z naslednjim besedilom:

»Predstava se je pričela. Znano vam je, da pripravljamo naše predstave z največjo skrbnostjo. Zato boste razumeli, da želimo prihraniti našim obiskovalcem vsako minutno in sum pri zapiranju vrat in škripanju sedežev, ki za povzročajo zamudniki. Prosimo vas, da si ogledate prvo dejanje v avli na televizorju. Danes boste zaradi tega morda uzajeni, drugič pa, ko boste dočakali začetek predstave na svojem sedežu, boste razumeli naše ukrepe in jih odobrvali.«

NA DOPUSTU

Odnosla sva Larryja na pol poti na hrib zadaj za hlevom. Rufus in jaz sva bila spravila pištoli. Sedaj je vzel on svojo ven, jaz pa tudi. Nisem vedel, kaj mi bo pomagala pištola proti njima dvema. Nisem bil dovolj dober strelec. Niti povprečen strelec nisem bil.

Beezie se je vrnil s Tilly. Hodil je počasi, ker je tudi ona počasi racala. Čez belo nočno srajco, ki ji je segala do gležnjev, je imela oblečen plašč. Ko je prišla do nas, je spohalala kot pokvarjen motor, vendar mi je odobravoče prikimala. Naposled sem prepričal tudi njo. To je bilo čudovito.

mogoče nič razbrati. »Hotel sem že imeti to podgano.« Dregnil je Larryja s čevljem v rebra.

Stopil sem k Molly in se dotaknil njene roke. Pogledala me je. V mesečini je bila izredno lepa. Razprla je ustnice, se stresla in jih spet zaprla, ne da bi kaj rekla. Trepetal je. Verjetno ji je bilo hladno, saj je imela na sebi same svilene stvari, toda zdelo se mi je, da ne trepeta samo od hladu.

»Zakaj si prišel sem?«

Larry si je spet obližnil ustnice, odgovoril pa ni. Moon ga je še enkrat udaril.

»George, zakaj pa bi Larry hodil sem, ko bi bil ugrabil Breena?« je vprašala Tilly.

»Vstani, podgana!« je rekel Rufus.

Stopila je k Moonu. Poplesujoči pramenč žepnih svetilk so osvetljevali prevelikega moškega in premajhno žensko. Bila sta videti nestvarna in smešna. Morda je upogniti vrat, da jo je pogledal. »Kje pa je potem Breen?« j vprašal. »In kje je kovček?«

Larryjeve oči so bile odprte. Ležal je na hrstu in obračal oči. Stopil sem proč od Molly in od drugih, toda nikjer ni bilo nobene sence, ki bi me skrila. Vedel pa je, da sem tam. Saj je rekel: »Poslušaj, Breen,« preden sem ga udaril.

»Saj sem ti rekla pri večerji Pa ne, ti veš vse. Veliki George Moon. Nikdar nima niti pištolo. Pravi, da lahko pištolo najame, dokler ima dovolj možganov. Kje pa so možgani? To sprajujem. Kje so?«

»Preklete, vstani!« Rufus ga je zgrabil za ramo in ga potegnil kvišku. Larry je vstal, ne da bi se upiral, in se potem rahlo majal.

»Morda bi jih pa ti lahko dala na razpolago?« je leno rekel Moon.

»Kje je Breen?« je vprašal Moon.

»Ne, jaz pa nisem dovolj pametna, da bi prestrašila Breena tako hudo, da bi se skrila skupaj s kovčkom. Pa tudi druge neumnosti bi mi hodile po glavi. Na primer, da Larry ne bi hodil sem, ko bi imel kovček, ali ko bi vsa vedel, kaj je.«

»Pa ti meni povej, kje je,« je rekel Larry.

Medtem ko sta se tako prepirala, se je Larry zbral. »Tilly ima prav, George,« je vneto pritrtil. »Prišel sem zrakaj, da bi te prosil, če se lahko vrnem Res je, zagrešil sem napako, toda pregovoril me je Vital. Daj mi še eno možnost. Florido dobro poznam. Bolje kot kdor koli. Če me vzameš...«

V mislih je imel Adama Breena. Menel Videl me je, pa ni povedal. Morda pa ni hotel povedati, da bi se imel s čim pogajati.

Moon je dvignil roko in Larry se je zdrnil.

Brez naglice in brez jeze ga je Moon udaril. Larry se je opotekel in bi padel, če ga ne bi Rufus zgrabil za roko in ga podprl.

Toda okrat ni dobil klofute. Moon je sredi zamaha ustavil roko in segel v žep po robec. Obrisal si je ustnice. »V redu, podgana. Torej nimaš kovčka. Veš pa, kaj se zgodi s podganami.«

»Kje je Breen?« je ponovil Moon.

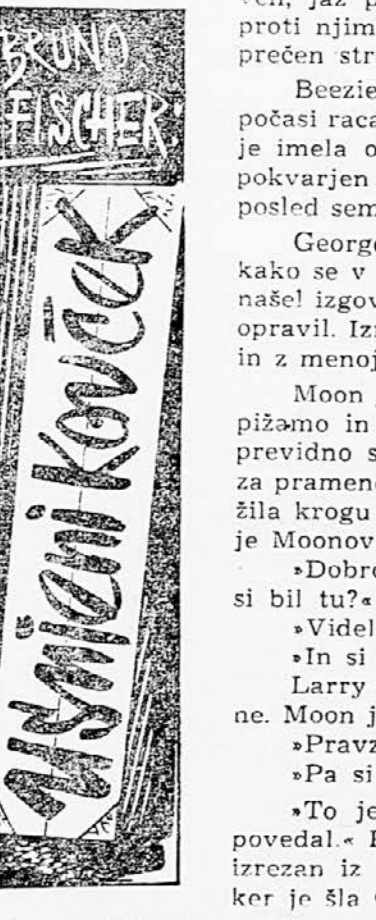
Krčevito sem držal pištolo. Postrani sem pogledal Molly in videl, da se umika. Toda ni odhajala. Počasi se je pomikala proti Miltonu.

Larry si je obližnil ustnice. »Nisem ga ugrabil, kot pravi policija.«

»Za božje voljo, daj mi še eno priložnost,« je stokal Larry in živčno gledal okrog sebe, kot da bi kaj iskal. »Prisežem, da, če mi daš še eno priložnost...«

»Kdo pa je ženska, ki ga je sinoči odpeljala?«

»Kako hudica pa naj jaz to vem?«

George Moon in Molly sta prišla izza hleva. Čutil sem, kako se v meni nekaj lomi. Če bi bila ostala v hiši, bi morda našel izgovor, da bi odšel tja in zbežal z njo. Odlično delo sem opravil. Izročil sem jim edinega človeka, ki bi me lahko izdal, in z menoj tudi Molly.

»Dobro si opravil, Bert,« je zategnil Moon. »Kako pa to, da si bil tu?«

»Videl sem neko senco skozi okno.«

»In si prišel dol, ne da bi povedal Miltonu?«

Larry je glasno zastokal. Vsi so ga pogledali, samo Moon ne. Moon je gledal mene in se smejal.

»Pravzaprav sem se sprehajal,« sem rekel.

»Pa si dejal, da si ga videl skozi okno.«

»To je bilo že prej. Potem je izginil. Tj bo že Milton povedal.« Pogledal sem na Molly. Njen obraz je bil prav tako izrazen iz belega papirja, tako blede je bila. »Bil sem jezen, ker je šla Clara s teboj ven nočjo, pa sem odšel na prehod.«

Moonov nasmešek je okamenel. »Dobro si opravil, prijatelj,« je rekel tako počasi, da iz njegovega glasu ni bilo

»Moonov nasmešek je okamenel. Dobro si opravil, prijatelj,« je rekel tako počasi, da iz njegovega glasu ni bilo